

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства

на тему: «Концепт ГІБРИДНА ВІЙНА у сучасному

англійськомовному медійному дискурсі:

лінгвокогнітивний і перекладознавчий

аспекти»

Студентки групи МПа 02-21
факультету германської філології та
перекладу
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад
(англійська мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Чероти Тетяни Русланівни

Допущена до захисту
«_____» _____ 2022 року
Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови
_____ проф. Мелько.Х.Б
(підпис) (ПІБ)

Науковий керівник:
к.пед.н завідувач кафедри
германських і романських мов
Тронь. Т.В

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка:ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY
Department of Theory and Practice of Translation from English

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “The concept of HYBRID WAR in modern
English-language media discourse:
linguistic, cognitive, and translation aspects”

Group MPa 02-21
School of German Philology and
Translation
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation
(English and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Tetiana Cherota

Research supervisor:
T. V. Tron
Head of the Department of
Germanic and Romance Languages

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) VI курсу групи МПа02-21 факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Чероти Тетяни Русланівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Тема роботи ”Концепт гібридна війна у сучасному англійськомовному медійному дискурсі: лінгвокогнітивний і перекладознавчий аспекти”

Науковий керівник Тронь Тетяна Володимирівна

Дата видачі завдання “10” вересня 2021 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2021 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2021 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2021 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2022 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2022 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2022 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	05 жовтня 2022 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2022 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2022 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) VI курсу групи МПа02-21 факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), , перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Чероти Тетяни Русланівни

(ПІБ студента)

за темою ”Концепт гібридна війна у сучасному англійськомовному медійному дискурсі: лінгвокогнітивний і перекладознавчий аспекти”

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити √ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	_____ усі компоненти присутні , _____ один компонент відсутній _____ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ незначні помилки в оформленні _____ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____ (підпис керівника)

(_____) (ПІБ керівника)

” ____ ” _____ 2022 рік

**РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) VI курсу групи МПа02-21 факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Чероти Тетяни Русланівни

(ПІБ студента)

за темою ”Концепт гібридна війна у сучасному англійськомовному медійному дискурсі: лінгвокогнітивний і перекладознавчий аспекти”

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — <i>загалом 10 балів</i> (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента)

” ” _____ 2022 р

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПТІВ В МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ МОВОЗНАВСТВА І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	10
1.1. Поняття «концепт» як проблема сучасної лінгвістики.....	10
1.2. Лінгвокогнітивні аспекти концепту ВІЙНА.....	13
1.3. Стилiстичні особливості сучасного англomовного медiадискурсу.....	20
Висновки до першого розділу.....	26
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОКОГНІТИВНІ АСПЕКТИ КОНЦЕПТУ ГІБРИДНА ВІЙНА В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ	28
2.1 Структурно-семантичні особливості мовних засобів на позначення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англomовному медiйному дискурсі.....	28
2.2. Стилiстичні особливості концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англійському медiйному дискурсі.....	42
Висновки до другого розділу.....	48
РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПТУ ГІБРИДНА ВІЙНА В МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ АНГЛІСЬКОЇ МОВИ	51
3.1. Перекладацькі стратегії відтворення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА.....	51
3.2. Способи еквівалентного відтворення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англomовному медiйному дискурсі.....	62
Висновки до третього розділу.....	69
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	81
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	82
ДОДАТОК	83
SUMMARY	101

ВСТУП

Актуальність дослідження. Одним із найважливіших видів мовної діяльності є переклад, володіння яким необхідне для повноцінної роботи представників різноманітних спеціальностей. Переклад медіа текстів різної тематики загалом відрізняється спеціальною лексикою, широким використанням термінології, наявністю значної кількості фразеологічних сполучень, аббревіатур, скорочень і умовних позначень, метафоричних і метонімічних виразів.

Лінгвокогнітивний підход до вирішення проблеми дослідження військової лексики на позначення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА добре вивчений. Однак особливості перекладу текстів конкретного медійного жанру військової сфери залишається поза увагою дослідників. У літературі з перекладу військових документів можна знайти лише окремі зауваження з цього питання. Проте не менш важливим є вивчення структурних та семантичних особливостей військових текстів в аспекті перекладу, що є особливо актуальним на даному етапі розвитку військового перекладу англомовної періодики.

Проблема стратегій галузевого перекладу розглядається у дослідженнях сучасних вчених, таких як В.М. Комісаров, О.В. Бурда-Лассен, В.І. Карабан, Я.І. Рецкер. Наступні в своїх працях розглядали концепт ГІБРИДНА ВІЙНА – В. Белоус, Д. Василенко, Дж. Лакофф, Л. Нелюбін, Н. Шмідт та ін.

Актуальність даної проблеми, необхідність розгляду перекладацьких умов концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в медійному дискурсі англійської мови зумовили вибір моєї теми магістерської роботи: ***«Концепт ГІБРИДНА ВІЙНА у сучасному англомовному медійному дискурсі: лінгвокогнітивний і перекладознавчий аспекти».***

Об’єкт дослідження – концепт ГІБРИДНА ВІЙНА.

Предмет дослідження – лінгвокогнітивні і перекладознавчі аспекти концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англomовному медіа дискурсі.

Метою даного дослідження є вивчення перекладацьких аспектів концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англomовному медіа дискурсі.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

1. Проаналізувати сутність концепту та концепту ВІЙНА в лінгвістиці;
2. Вивчити особливості англomовного медіа дискурсу;
3. Проаналізувати структурно-семантичні та синтаксичні особливості мовних засобів концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в медіа дискурсі;
4. Дослідити способи відтворення мовних засобів концепту ГІБРИДНА ВІЙНА.

Для досягнення поставленої мети у роботі використовувалися **методи дослідження**: теоретичний методи дослідження, зіставний метод, контекстуально-інтерпретаційний, описовий та метод трансформаційного аналізу.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому комплексно розглядаються засоби вербалізації концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в сучасному медіа дискурсі та шляхи їх відтворення в українських перекладах. Проводиться дослідження конкретних особливостей газетних текстів військової галузі.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що проаналізований та представлений матеріал може використовуватись на лекціях з перекладознавства, мовознавства, стилістики.

Структура та обсяг роботи зумовлені метою та головними завданнями дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатку. Загальний обсяг

роботи становить 104 сторінки друкованого тексту, з них 63 сторінки основного тексту.

Вступ обґрунтовує актуальність теми дипломної роботи, формулює мету, визначає основні цілі, об'єкт, предмет, наукову новизну, здобуті результати, методи дослідження, практичне значення отриманих результатів, вказує на форми і структуру роботи.

Теоретичним засадам дослідження лінгвістичних особливостей концепту присвячено **перший розділ** магістерської роботи, а також визначення його основних характеристик.

Другий розділ магістерської роботи «Концепт ГІБРИДНА ВІЙНА в сучасному англомовному медіадискурсі: лінгвістичні, когнітивні та перекладацькі аспекти» присвячений аналізу лінгвістичних аспектів концепту гібридної війни в англомовному медіадискурсі. . Особливу увагу приділено структурно-семантичним особливостям лінгвістичних засобів маркування концепту HYBRID WAR в англомовному медіадискурсі та стилістичним особливостям концепту HYBRID WAR в англомовному медіадискурсі.

Третій розділ магістерської роботи присвячений принципам способів відтворення мовних засобів маркування концепту гібридної війни англійською мовою у медійному дискурсі. Особливу увагу приділено перекладацьким стратегіям відтворення концепту HYBRID WAR та методам еквівалентного відтворення концепту HYBRID WAR в англомовному медіадискурсі.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПТІВ В МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ МОВОЗНАВСТВА І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

1.1. Поняття «концепт» як проблема сучасної лінгвістики

Одним із головних досліджень у галузі сучасної лінгвістики є аналіз поняття «концепт», а також виявлення його основних характеристик. Оскільки єдиного визначення поняття «концепт» не існує, багато дослідників у галузі лінгвістики висловлюють різні точки зору розуміння сутності, природи та структури концептів.

Концептами можна вважати «універсалії», абстрактні поняття, які є базовими одиницями картини світу, що мають важливе значення для лінгвокультурного суспільства.

Проте термін «концепт» не відразу прижився в українській мові. Аж до 80-х років. "concept" передавалося як поняття (від лат. conceptus - думка, поняття), а словосполучення типу "conceptual representation" і "conceptual dependencies" - як "семантичне уявлення" та "сміслові зв'язки" [3, с. 24]. У вітчизняній лінгвістиці про концепт заговорили, коли всерйоз постала проблема перекладу цього терміна в роботах Шенка, Чейфа, Рассела, Карнапа та ін.

Нині термін «концепт» досліджується у багатьох галузях наук: у літературі, лінгвістиці, філософії, культурології. Зміст концепту як одиниця мовної культури відображає особливості будь-якої культури та світобачення лінгвокультурної спільності.

Термін «концепт», незважаючи на його широке та активне вживання в сучасній лінгвістиці, не має загальноприйнятого визначення та інтерпретується по-різному – залежно від наукової школи та особистих

уподобань дослідника. Різні трактування концепту обумовлені висуванням першому плані однієї з ознак визначеного терміна, що стає основний дефініцією. Термін «концепт» є одним із ключових понять у когнітивній лінгвістиці та лінгвокультурології.

Крім того існує значна кількість дискусійних питань, пов'язаних з теорією концепту, що стосуються статусу концепту, його структури, особливості вербалізації, співвідношення концепту та поняття, концепту та значення, а також типології концептів [12, с. 52].

У сучасній лінгвістиці найбільш міцно утвердилися два підходи до визначення концепту: когнітивний та лінгвокультурологічний.

При когнітивному підході концепт розглядається в рамках понять знань і свідомості і розуміється як ментальна освіта, своєрідний фокус знань про світ, когнітивна структура, що включає різносубстратні одиниці оперативної свідомості. В інтерпретаціях такого роду на перший план входить проблема співвідношення мови та свідомості [12, с. 58].

Концепт є ментальною репрезентацією, яка визначає взаємозв'язок речей та способи їх категоризації. Категоризація – це основна функція концептів. «концепт – оперативна змістовна одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи та мови мозку (*lingua mentalis*), всієї картини світу, відображеної в людській психіці (короткий словник когнітивних термінів)». Під «мовою мозку» ми розуміємо невербальні одиниці нашої концептуальної системи (образи, схеми дій, гештальти, картини тощо). Вони ж є початковою стадією формування думки [9, с. 112]. Дитина, не вміє ще говорити, знайомиться зі світом, пізнає його, внаслідок чого він володіє інформацією про нього, розрізняє і ототожнює об'єкти свого пізнання. Так у дитини формується концептуальна система як система певних уявлень про світ. Побудова такої системи відбувається на невербальному рівні, тобто мовою мозку («*lingua mentalis*») [11, с.100].

Частина концептуальної системи, яка одержала мовну об'єктивацію, формує внутрішній мовний лексикон. Внутрішній мовний лексикон у вузькому розумінні представляє певний словник мовних одиниць, відомий даному мовцю і характеризує його як певну мовну особистість [9, з. 91]. Якщо ментальний лексикон містить невербальні концепти – ідеальні оперативні одиниці нашої свідомості, то внутрішній мовний лексикон людини заломлює частину знань людини взагалі формі мовних знаків [9, с.112].

Концепти, що отримали мовну форму, мають як мінімум дві функції: функція репрезентації змісту, окремого кванта інформації про світ, а також її «складування», зберігання, накопичення за допомогою тіл знака, а також функція оперування тим же вмістом у мозку людини та під час мовної діяльності.

Концепт є комплексною розумовою одиницею, яка у процесі мисленнєвої діяльності повертається різними сторонами, актуалізуючи у процесі мисленнєвої діяльності свої різні ознаки та верстви; відповідні ознаки чи верстви концепту цілком можуть мати мовне позначення рідною мовою людини [15, с.27].

Представники лінгвокультурологічного підходу основою трактування концепту ставлять його культурну значимість певного етносу. У центрі дослідницьких інтересів лінгвокультурологів знаходяться «національні форми буття суспільства, що відтворюються в системі мовної комунікації та засновані на його культурних цінностях, все – що становить мовну картину світу» [12, с. 28].

Відповідно до Карасика У. І. «концепти – це ментальні освіти, які представляють у пам'яті людини значні усвідомлювані фрагменти досвіду». За допомогою таких одиниць ми формуємо стереотипи, що несуть у собі

інформативну та аксіологічну функцію. Все це і характеризує образно-перцептивну, поняттєву та ціннісну сторони концептів [4, с. 24].

Карасик і Слишкін виділяють такі ознаки лінгвокультурного концепту:

- 1) Комплексність (мова + свідомість + культура)
- 2) Ментальна природа (взаємодія мови та культури)
- 3) Ціннісність
- 4) Умовність та розмитість (немає чітких меж)
- 5) Мінливість (актуальність концептів)
- 6) Обмеженість свідомістю носія
- 7) Трикомпонентність (3 шари)
- 8) Поліапелюваність (різні мовні одиниці об'єктивації концепту)
- 9) Багатомірність
- 10) Методологічна відкритість та полікласифікованість [2, с. 13-15].

Культурний концепт – це концепт, який не має мовної об'єктивації в іншій мові і який у процесі лінгвокультурної трансляції вимагатиме описового тлумачення» [10, с. 85].

Такі концепти необов'язково виражені одним словом. Вони представляють своєрідні коди для розуміння культури, умов життя людей, стереотипів їх поведінки.

Кожен дослідник концептів має свій «концепт концептів», що визначає межі даного наукового поняття. Однак для всіх дослідників концепт є складною багатовимірною ментальною освітою.

1.2. Лінгвокогнітивні аспекти концепту ВІЙНА

Концептуалізація війни англomовною спільнотою базується на образному переосмисленні цього явища. Зроблено спробу дефініційного,

контекстуального, порівняльного та метафоричного аналізу мовних засобів, що номінують досліджуване поняття.

Вивчення явища війни має багатовікову традицію. Жодна велика війна в історії людства не залишилася безслідною: зіткнення, суперечки, битви ретельно описувалися й аналізувалися філософами різних часів. Теоретичні та практичні дослідження явища війни багатогранні й численні [20].

Концепт ВІЙНА виступає структурно-змістовною одиницею свідомості, що акумулює наївні уявлення про війну. Основними характеристиками концепції є багатовимірність, цілісність, універсальність, сталість, етнокультурна маркування та вербалізація. Виходячи з цих ознак, поняття ВІЙНА постає як ментальне національно-специфічне утворення, змістовий план якого становить сукупність знань про явище війни, а план мовного вираження — сукупність мовних одиниць, що номінують та описують цей об'єкт.

Оформлення змісту поняття, його істотних властивостей і характеристик у мовній формі називають об'єктивацією поняття. У лексико-семантичному просторі природної мови об'єктиваторами концепту є власне лексико-фразеологічні (у тому числі паремічні) одиниці. Мовні засоби об'єктивації концепту численні й багатогранні, внаслідок чого видається необхідним розрізняти два способи об'єктивації: вертикальний (парадигматичний) і горизонтальний (синтагматичний) [14 с. 25].

Суть виділених режимів інша. Сукупність усіх мовних засобів, що утворюють лексико-семантичну парадигму слова - назви поняття і дають уявлення про цілісний зміст поняття як окремої розумової сутності, утворює вертикальний (парадигматичний) модус. Синтагматичні відношення лексем – об'єктиваторів концепту утворюють горизонтальний (синтагматичний) спосіб об'єктивації і являють собою експлікацію специфічних характеристик концепту, приписуваних йому етнокультурною мовною свідомістю.

Лінгвістична модель дослідження концепту ВІЙНА (позначається концептом WAR відповідно до назви war, що найбільш повно відповідає поняттю війни в сучасній англійській мові) включає два послідовних етапи.

Першим етапом дослідження концепту є деоб'єктивація його змісту у свідомості англомовної людини та виявлення смислової структури цього поняття та його елементів. Шляхом дефініційного, контекстуального та порівняльного аналізу мовних засобів, що номінують досліджуване поняття та його складові, розкривається ментальна сутність цих лексичних засобів, що відображають ідею явища війни у звичайній (наївній) англомовній свідомості і структурування знань і досвіду носія англомовної лінгвокультури за відношенням до досліджуваного об'єкта. Результатом першого етапу дослідження є виділення та реконструкція ментальної моделі концепції ВІЙНИ.

Другим етапом дослідження є виявлення та систематизація лексичних засобів (в їх парадигматиці та синтагматиці), фразеологічних конструкцій, а також метафоричних моделей об'єктивації концепції WAR у сучасній англійській мові, які заповнюють термінали ментальної моделі думок. концепцію та актуалізувати різноманітні характеристики явища війни, які йому приписують носії англомовної культури. Представлений підхід дає змогу розкрити етнокультурну специфіку концептуалізації англомовною спільнотою феномену війни.

Будучи багатовимірним психічним утворенням, концепт виявляє певну структуру, що включає сукупність об'єктивних і суб'єктивних характеристик, що відрізняються за ступенем абстрактності: від надзвичайно конкретних, що утворюють ядро поняття, до ознак високого ступеня абстрактності, що формують периферію [4]. Разом концептуальні ознаки утворюють певні шари структури концепту: актуальний (активний), додатковий (пасивний), внутрішню форму (буквальний зміст, етимологічна ознака поняття) [5]. Для

вивчення наївно-лінгвістичних особливостей концептуалізації фрагмента дійсності в певній мовній культурі найбільше значення має вивчення власне (активного) шару концепту, оскільки саме в цьому шарі перебувають знання та досвід, узагальнено носіїв усієї мовної культури про явище, яке репрезентується в мовній свідомості у вигляді поняття.

Поняття ВІЙНА має складну семантичну структуру, що являє собою впорядкований набір різноманітних характеристик, кожна з яких містить певну інформацію про явище війни.

Ядром сучасної семантичної структури концепції ВІЙНИ є її концептуальний вимір, оскільки по суті вона є об'єктивним прототипним уявленням явища війни, що є результатом загальноприйнятої колективної концептуалізації та категоризації досвіду та включає в себе набір конкретних суттєві ознаки цього об'єкта пізнання, що дозволяє всім носіям мовної культури виявити таке явище як війна.

Для встановлення концептуальної складової концепції WAR було проаналізовано семантичну структуру назви війни та залучено до аналізу дані авторитетних тлумачних словників сучасної англійської мови, до яких увійшли як друковані, так і електронні видання останніх років. Розглядаючи когнітивний аспект лексикографічної інформації та результати, отримані в ході дефініційного аналізу назви війна, можна зробити висновок, що в семантичному наповненні цієї лексеми відображені такі аспекти концепції WAR:

- 1) соціальний аспект (антагоністична форма соціальних взаємин між людьми), соціально-політичний аспект (війна як збройне зіткнення);
- 2) фізичний аспект (фізичне зіткнення об'єктів);
- 3) соціально-економічний аспект (війна як конкурентна боротьба);
- 4) лінгвістичний аспект (сварка, суперечка);

5) психологічний аспект (внутрішньо особистісна боротьба, ідеологічна боротьба) [21 с.46].

Виявлені концептуальні аспекти концепції ВІЙНИ дають змогу виокремити її змістовний мінімум, що включає сукупність суттєвих ознак явища війни:

- 1) дві (або більше) сторони-учасниці (держави, люди, ідеї, компанії, принципи, інтереси, команди тощо) - суб'єкти війни;
- 2) розбіжність, протиріччя як предмет війни між сторонами та викликане нею протистояння сторін;
- 3) протилежна взаємодія суб'єктів війни.

Таким чином, наївне прототипове уявлення про війну в англійській мовній культурі зводиться до визначення цього явища як збройного конфлікту між двома (або більше) сторонами, спричиненого певними розбіжностями чи протиріччями між ними і виявляється в різних формах. - від збройних зіткнень до змагань [21].

Дослідження контекстуального використання назви поняття дозволяє не лише конкретизувати та доповнити виявлені під час дефініційного дослідження його концептуальні компоненти, а й виявити особливості оцінного компонента його структури, окреслити контури сучасного асоціативного поле концепту, сутність якого визначає функціонування певних мовних засобів, що об'єктивують концепт у лексичному семантичному просторі даної мови.

Емпіричний матеріал свідчить про те, що в сучасній англійській мові відбувається розщеплення концепції WAR на дві концептуальні площини: війна як збройне зіткнення і війна як форма конфлікту між конкуруючими сторонами.

Семантичним центром концептуальної моделі WAR є концепція FIGHT, яка вказує на ототожнення у свідомості носіїв англійської мови ідеї

війни з ідеєю боротьби, конфронтації, ворожості. У результаті основним денотатом лексеми війни, що номінує як глобальне явище війни, так і низку всіх можливих явищ об'єктивної реальності, пов'язаних з війною, є боротьба, що проявляється в сучасній англійській мові через тенденцію до синонімізації лексеми війна / битва / бій [19, с. 123].

Цей факт пояснюється дією культурної пам'яті назви війна, яка акумулює інформацію про понятійний зміст, що підводився під форму цього знака протягом усього його існування. Аналіз внутрішньої форми концепції WAR показує, що концептуальне лінгвістичне знання про війну генетично пов'язане з хаосом або безладом: індоєвропейський корінь *wers- означає to confuse, to mix up.

Оцінний компонент структури концепції WAR, зумовлений етичним аспектом досліджуваного явища, виявленим при аналізі дієслова to war та дериваційного польового війна, характеризується неоднозначністю ставлення мовців до війни. Англomовна мовна культура до війни. З одного боку, і в більшості випадків, війна розглядається як явище, яке викликає негативну оцінку. З іншого боку, війна як організована кампанія проти таких ворогів людства, як бідність, злочинність, наркотики, терор, хвороби тощо, має позитивну аксіологічну спрямованість, оскільки спонукає до позитивного характеру війни за справедливість.

Представлена концептуальна модель WAR слугує концептуальним каркасом, на який накладаються методи номінації багатовимірних і різноманітних способів війни, її властивостей, ознак і якостей.

Поняття WAR, маючи складну, багатокomпонентну семантичну структуру, має значну вербалізовану частину, яка являє собою сукупність лексичних, фразеологічних, метафоричних засобів, так чи інакше відносять до війни [4, с. 89].

У зв'язку з концептуальним розщепленням WAR на цілісні (дискретні) та градаційні сутності, тезаурус засобів об'єктивізації цього поняття зазнає подвійного поділу: на засоби номінації суміжних концептів простору WAR та засоби об'єктивізації концептуальних ознак, що характеризують WAR як глобальна дискретна сутність.

Будучи постійним явищем людського буття, феномен війни в усіх її різноманітних втіленнях номінується мовною свідомістю через велику кількість лексем-субстантивів та дієслів, об'єднаних навколо основних назв війна / битва / бій. У результаті компонентного аналізу значень виділених лексем було виділено 8 підгруп, які номінували такі фрагменти концептуального простору WAR:

- 1) війна, збройний конфлікт (war, warfare, guerrilla, combat, engagement, skirmish, to war, to combat, etc.);
- 2) протиборство (confrontation, clash, collision, to collide, to confront, to clash, etc.);
- 3) конфлікт, протиріччя (opposition, to opposition, antagonism, conflict, controversy, discrepancy, dissimilarity, fighty, etc.);
- 4) сварка, суперечка (quarrel, argument, dispute, conflict, flame war, etc.);
- 5) бій, битва (battle, struggle, fight, encounter, contend, strife, etc.);
- 6) порушення порядку (confusion, action, battle royal, melee, affray, fray, scuffle, tussle, row, riot, pugnacity, brawl, bout, etc.);
- 7) суперництво (competition, rivalry, contention, tug of war, contest, match, etc.);
- 8) організована кампанія (ampaign, war on poverty, war against crime, war on drugs, war on terror, price war, rate war, trade war, war of nerves, cold war, hot war, etc.) [24].

Дані кількісного аналізу показують, що в плані номінативної активності англomовної свідомості лідируюче положення посідає поняття

BATTLE, сусіднє з поняттям WAR, що, ймовірно, пов'язано з більшою поширеністю різних форм боротьби порівняно з іншими формами прояву війни, що також свідчить про нівелювання понять ВІЙНА і БИТВА в мовно-культурній свідомості носіїв англійської мови.

Таким чином, семантична структура та лінгвістична репрезентація концепції WAR дозволяє зробити висновки про сутність когнітивного виміру явища у свідомості сучасної англомовної людини. Концепт WAR, що акумулює лінгвістичні уявлення, знання та досвід англомовної лінгвокультурної спільноти щодо війни, є багатоконпонентним утворенням зі складною структурою, що включає концептуальну, образну та ціннісну (зокрема, оцінну) сторони.

Поняття ВІЙНА має певну орієнтовну структуру, ядро якої складають структурно-процесуальні ознаки, що відображають сутність концептуального компонента ВІЙНИ, а якісні ознаки відображають концептуальну, образну, оцінну та суттєву сторони поняття [14].

У тезаурусі мовних засобів об'єктивізації концепції ВІЙНА переважають лексико-фразеологічні одиниці, які є результатом метафоризації. Цей факт свідчить про те, що концептуалізація війни англомовною спільнотою базується на образному переосмисленні цього явища та порівнянні його з боротьбою, конфліктом, конкуренцією, політичними суперечками, економічним протистоянням, спортивним суперництвом (грою).

1.3. Стилiстичнi особливостi сучасного англомовного медiадискурсу

Процес глобалізації потребує такого ж інтенсивного розвитку засобів передачі інформації, що об'єднують індивідів у медійну спільноту,

насамперед, на основі цінностей медіакультури. Невипадково, що медіадискурс вбирає у собі ті соціальні, політичні та інші процеси, які стають як відображенням культури, а й засобом маніпулювання свідомістю і настроями людей з допомогою самої культури – газет, журналів, телебачення, Інтернет-видань тощо.

Враховуючи активний (маніпулятивний та пропагандистський) характер медійної комунікації, медіадискурс є особливим способом міжособистісної взаємодії. У медійної комунікації її учасники не вступають у безпосередній (face-to-face) контакт, але адресат/реципієнт залучений до інтеракції інакше, ніж адресант/відправник.

Л.І. Гришаєва та Л.В. Цурікова визначають медіадискурс як «реалізацію соціально значущих дій та стратегій, що виконуються учасниками спілкування в рамках певних, релевантних для даної мовної спільноти та культури комунікативних ситуацій» [4].

Медіадискурс – це «зв'язний, вербальний чи невербальний, усний чи письмовий текст разом із прагматичними, соціокультурними, психологічними та інші чинниками, виражений засобами масової комунікації, взятий у подієвому аспекті; він є дією, бере участь у соціокультурному взаємодії і відбиває механізми свідомості комунікантів».

Нерідко в працях вчених можна знайти зіставлення медіадискурсу та функціонального стилю. Власне поняття публіцистичного функціонального стилю досить близько за змістом до того, що зазвичай мають на увазі під медіадискурсом («функціонально-обумовлений тип дискурсу, який розуміється як сукупність мовних практик та продуктів мовної діяльності у сфері масової комунікації у всьому багатстві та складності їхньої взаємодії»).

Медіадискурс має риторичний характер, т.к. Зазвичай є прозовий, а чи не поетичний тип мовної поведінки і обслуговує комунікативно соціальні і комунікативно-політичні потреби людей, які передбачають діалогічність

комунікації, що у ній адресанта і адресата [12]. На додачу до цього інтенційна складова визначає основні напрями формування квазіреальної медіакартини світу.

Таким чином, медіадискурс можна визначити як громадську діяльність із передачі актуальної соціальної інформації через медіа. Загалом будь-який матеріал, викладений засобами медіа, може бути віднесений до поля або простору медіадискурсу. Різні трактування терміна «медіадискурс» дозволяють вважати його окремим типом дискурсу.

Серед диференціальних ознак медіадискурсу виділимо:

1) Фасцінативність - (від лат. *fascino* = зачаровувати) передбачає вплив на реципієнта, що збуджує інтерес і хвилювання, нерідко виключає наявність розважливості при сприйнятті інформації, що передається.

2) Спектакулярність – процес, заснований на ефект видовищності та постановочності [15]. Репрезентація дійсності в медіадискурсі в ідеологічному та культурному плані представляється як безліч вистав, що включають технічну складову (порівн. live-трансляція, репортаж та ін.). Спектакулярність забезпечує концентрацію уваги на факті чи події, змушує зануритися всередину твору (медіатексту).

3) Медіальність визначає використання різних технологій збільшення щільності інформаційних потоків, зростання їх швидкості, розвитку технологічних форм. Медіальність по-різному проявляється у різних сферах комунікації, і створює неоднакові умови висловлювання авторської інтенції.

4) Мультимодусність – використання як вербальних, і невербальних способів передачі (карикатури, фотографії, шрифт, колір), які у межах медіадискурсу представляють органічне з'єднання, виконує певні інформаційно-комунікативні функції [2].

У силу своїх технічних можливостей друковані медіа мають менше варіантів впливу в порівнянні з радіо і телебаченням, де звук, що рухається,

картинка створюють ефект співучасті, тим самим найбільший вплив на одержувача інформації.

5) Аксіологічність (оцінна насиченість медіадискурсу, пов'язана з постійною зміною оцінок) відображає здатність медіадискурсу відтворювати, моделювати, коригувати та створювати цінності (антицінності) відповідно до мовної картини світу адресанта-автора тексту.

6) Прагматичність (інформативність + вплив) відображає високий рівень дії медіадискурсу, що діє, засобами прямої або непрямой пропаганди в процесі інформування, агітації на вибір стандартів стилю життя, мотивації тощо. Медіадискурс у цьому сенсі виявляє широкий діапазон цілей та завдань переконливого та вселяючого характеру.

7) Експресивність (виразність) проявляється у здатності медіадискурсу впливати на адресата, акцентувати відрізки інформації та викликати у його свідомості образи різної природи. Мова медіа загалом якраз і характеризується особливою емоційною насиченістю, що створюється рядом різноманітних стилістичних прийомів та лексичних одиниць, що містять у семантиці емоційну частку [15].

8) Жанровість є потужною і розгалуженою жанровою системою, що включає тексти різної природи та канонізованих жанрових груп [3]: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні. Окрему міжвидову групу жанрів у медіа складають оголошення, реклама, прес-релізи, листи до редакції тощо.

9) Суб'єктивність (персональність) медіадискурсу проявляється через актуалізацію фігури автора тексту, через посилення особистісного початку, оціночності, емоційності та ін. Суб'єктивність чималою мірою пов'язана з категорією персональності, що виявляється у виявленні індивідуальності автора тексту, який бере на себе відповідальність за зміст тексту.

10) Інтерактивність (непряма, опосередкована форма комунікації); яка передбачає участь у процесі створення медіатексту як автора (адресанта), а й адресата [7]. Регулярну основу медійної комунікації становлять відносини її учасників: адресанта – автора медіатексту, який передає інформацію, адресата – одержувача інформації (або: масового адресата), і навіть суб'єкта медійного впливу (цільового адресата).

Різновидами функції медіадискурсу можуть вважатися магічна, конативна, аргументативна, оцінна, маніпулятивна субфункції:

- Пізнавальна функція медіадискурсу виступає засобом пізнання світу та освоєння його словом та думкою, пошуком, аналізом, інтерпретацією та інформуванням. Ця функція реалізується в евристичній, моніторинговій та інформаційній субфункціях.

- Культурна функція перебуває межі з пізнавальною, т.к. пов'язана з вирішенням пізнавальних завдань та відповідає за контакт з іншими культурами. Ця функція чимало сприяє збереженню ідентичності культурних традицій інших етносів та поєднує у собі форми естетичних, соціальних та індивідуально-творчих взаємодій.

- Творча функція, або функція конструювання мовної реальності, здійснюється у підміні реальності (свідомий характер спотворення, «промивання мозку») в умовах, коли дійсність як би (від) створюється, а не дзеркально відбивається. Функція сприяє зміцненню ефективного іміджу влади, політиків, бізнесменів, організацій тощо.

- Експресивна функція полягає у посиленні виразності, і з нею пов'язана суб'єктивна модальність, оцінка, думка автора. Вибір адресантом адекватних елементів мови відбувається на тлі емоційної залученості, внесення до змісту повідомлення іронічної, скептичної, стриманої, насмішкуватої, або сентиментальної складових.

- Регулятивна функція полягає в організації та регулюванні медіапроцесів; вона здійснює вплив на читаючу аудиторію, регулює контроль за суспільною думкою і тому є головним інструментом соціокультурного контролю та управління за допомогою мови.

- Гедоністична функція відповідає за розвагу адресата, який отримує задоволення від процесу читання та його результату (гороскоп, корисні поради тощо). Ця функція одночасно несе гармонізуючий ефект, що сприяє зняттю психологічного напруження та вирішення конфліктних ситуацій (порівн.: розважальні жанри) [12].

- Інтегративна функція сприяє інтеграції, об'єднанню, єдності, що актуалізується у створенні образів єдності, у встановленні взаємних зобов'язань, єднання нації тощо. Субфункцією може виступати інспіративна функція [20], яка сприяє просуванню традиційних цінностей з опорою на історичні традиції чи досвід, уславлення величі нації (ствердження традиційних цінностей), використання піднесених емоцій (радість, подяка, любов) тощо.

Підсумовуючи, маємо такі результати. За рахунок заломлення в медіадискурсі різних властивостей та функцій даний тип дискурсу набуває нових якостей та властивостей. Можна стверджувати в цьому сенсі, що медіадискурс є особливим видом дискурсу, що покриває специфічний комунікативний простір, завдяки своїй медіальній, стилістичній, функціональній та інтенційній різноманітності.

Диференціальними ознаками медіадискурсу виступають: фасцинативність, спектакулярність, мультимодусність, медіальність, аксіологічність, прагматичність, експресивність, жанровість, суб'єктивність, інтерактивність. Основними функціями є: впливова, пізнавальна, культурна, творча, експресивна, регулятивна, гедоністична, інтегративна, які далі розкриваються цілою низкою субфункцій.

Практичним результатом медіадискурсу є медіатекст – елемент інформаційно-комунікативного процесу, що здійснюється медіа з метою створення певної медіакартини світу.

Висновки до першого розділу

Одним із головних досліджень у галузі сучасної лінгвістики є аналіз поняття «концепт», а також виявлення його основних характеристик. Оскільки єдиного визначення поняття «концепт» не існує, багато дослідників у галузі лінгвістики висловлюють різні точки зору розуміння сутності, природи та структури концептів.

Концептами можна вважати «універсалії», абстрактні поняття, які є базовими одиницями картини світу, що мають важливе значення для лінгвокультурного суспільства.

У сучасній лінгвістиці найбільш міцно утвердилися два підходи до визначення концепту: когнітивний та лінгвокультурологічний.

Концепт ВІЙНА виступає структурно-змістовною одиницею свідомості, що акумулює наївні уявлення про війну. Основними характеристиками концепції є багатовимірність, цілісність, універсальність, сталість, етнокультурна маркування та вербалізація.

Лінгвістична модель дослідження концепту ВІЙНА включає два послідовних етапи - деоб'єктивація його змісту у свідомості англomовної людини та виявлення смислової структури цього поняття та його елементів. Другим етапом дослідження є виявлення та систематизація лексичних засобів (в їх парадигматиці та синтагматиці), фразеологічних конструкцій, а також метафоричних моделей об'єктивації концепції WAR у сучасній англійській мові, які заповнюють термінали ментальної моделі думок

У тезаурусі мовних засобів об'єктивізації концепції ВІЙНА переважають лексико-фразеологічні одиниці, які є результатом метафоризації. Цей факт свідчить про те, що концептуалізація війни англomовною спільнотою базується на образному переосмисленні цього явища та порівнянні його з боротьбою, конфліктом, конкуренцією, політичними суперечками, економічним протистоянням, спортивним суперництвом (грою).

Медіадискурс є особливим видом дискурсу, що покриває специфічний комунікативний простір, завдяки своїй медіальній, стилістичній, функціональній та інтенційній різноманітності.

Диференціальними ознаками медіадискурсу виступають: фасцинативність, спектакулярність, мультимодусність, медіальність, аксіологічність, прагматичність, експресивність, жанровість, суб'єктивність, інтерактивність. Основними функціями є: впливова, пізнавальна, культурна, творча, експресивна, регулятивна, гедоністична, інтегративна, які далі розкриваються цілою низкою субфункцій.

РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОКОГНІТИВНІ АСПЕКТИ КОНЦЕПТУ ГІБРИДНА ВІЙНА В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

2.1 Структурно-семантичні особливості мовних засобів на позначення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англomовному медійному дискурсі

За своєю структурою лексичні одиниці для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА поділяються на прості, похідні (суфіксальні, префіксально-суфіксальні), складені, складні (словосполучення). Розглянемо кожен з них докладніше.

а) простий:

Germany has immediately thrown million army on the Western front..

У наведеному вище фрагменті лексема *army* служить для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА і вживається у значенні «переклад медіа», «переклад преси».

б) похідні - суфіксальні:

Occupation and annexation of territory by force cannot be accepted as a point of departure for peaceful solutions.

Суфікс *-tion* у словах *occupation* «консолідація» і *annexation* «ліквідація» позначає результат процесу і відносить англійську лексему до похідних.

За моїми спостереженнями, поява слів за допомогою суфіксів є в англійській військовій сфері більш продуктивним способом створення нових лексичних одиниць, ніж префіксація. Важливою умовою правильного перекладу суфіксальних термінів є знання значень суфіксів. Наприклад:

Scientists have discovered a biological mechanism to resolve conflicts and social aggression.

У наведеному фрагменті суфікс *-ion* у слові *aggression* вказує на процес дії.

в) префіксально-суфіксальний:

In reaction to the UN's peacekeeping mission (MONUSCO's) announcement on the enforcement of a security zone and call for disarmament/

У фрагменті лексема *disarmament* у значенні «роззброєння» утворена за допомогою префікса *-dis* та суфікса *-ment*.

г) композити:

It seeks to substitute negotiation and debate for economic warfare.

Складне слово *warfare* утворено за допомогою двох лексем, виражених іменниками *war* (війна) та *fare* (подорож), які в перекладі українською мовою набувають значення «бій».

д) складні (словосполучення):

It is reported that there is a growing reliance on State-sponsored gangs to break up meetings and rallies of government critics.

У фрагменті утворено складний двокомпонентний термін за моделлю *Adj + Noun* зі значенням «групи, що підтримуються державою».

В англomовному медіа дискурсі мова військових складається з великої кількості військової номенклатури, включаючи числові або буквально-цифрові позначення, наприклад:

In order to succeed, R2P should be approached as a concept aimed at promoting cooperation for peace and prosperity through consensual preventive measures.

У фрагменті аббревіатура *R2P* — це відповідальність за захист (англ. *The response to protect (RtoP або R2P)* — поняття в міжнародному праві, підтримане ООН у 2005 р.) — норма м'якого міжнародного права.

Військова лексика також характеризується насиченістю особливими аббревіатурами та умовними позначеннями, незрозумілими пересічним носіям

мови. Пояснюючи, слід зазначити, що, по-перше, більшість аббревіатур мають термінологічний характер і використовуються для позначення явищ реальної військової дійсності, по-друге, для прискорення передачі інформації, по-третє, мова скорочень містифікує їх ключові компоненти та додає секретну інформацію, наприклад:

A unique experience that no RPG lover should miss.

A key concern is the so-called operational debriefing, which is an initial inquiry overseen by the IDF unit commander involved in the incident soon after it took place.

У фрагменті значення першої аббревіатури розкривається вже в самому тексті – *RPG* реактивна граната (РПГ), а аббревіатура *the IDF unit* розшифровується як підрозділ ЦАГАЛ, що входить до складу. Сили оборони Ізраїлю - збройні сили Держави Ізраїль та основний орган безпеки.

Аббревіатуру можна вважати активним способом словотворення, зокрема військової лексики. В результаті процесу аббревіатури утворюється новий знак, ознака вторинної номінації — аббревіатура. Функціонування великого обсягу термінологічної лексики у військовій підмові зумовлює необхідність створення скорочень, які використовуються для економного використання мови. Скорочення англійської військової термінології насамперед представлені скороченнями початкового типу, які поділяються на дві групи.

Першу групу складають фонетичні аббревіатури, що складаються з перших літер терміна і виконують у мовленні функцію стиснення. У свою чергу, у цій групі разом виділяються три підгрупи аббревіатур, які функціонують у сучасній англійській мові військової сфери:

а) фактичні аббревіатури, приклади включають такі поширені скорочення, як:

These RDs submitted that individualised agreement should be negotiated with each RD.

У фрагменті аббревіатура *RD* вживається у значенні п'яти років «досліджень і розробок» у сфері сучасної кібервійни, що є апофеозом так званого «головного ключа».

б) аббревіатури, які включають цифрові позначення, вони виконують різні функції, або показують кількість слів, що починаються з однієї літери, або замінюють числівник у терміні:

Video footage was posted online reportedly showing a captured government BMP-1, being used in Homs by the FSA's forces.

У фрагменті використано п'ятикомпонентний термін *BMP-1*, винайдений на основі української БМП-1 (де БМП-1 — цифрова аббревіатура).

в) комбіновані мовні одиниці, що складаються з двох компонентів, одна з яких є графічним знаком (літерами), а інша — повноцінним словом:

A base station transmits a generic spread-spectrum signal and an APC information-data signal.

У фрагменті аббревіатура *generic APC* використовується для позначення «типових класів БТР».

Слід зазначити, що такі аббревіатури, що виникають у військовій сфері, часто стають невід'ємною частиною інших сфер громадської діяльності. Особливу роль у цьому процесі відіграють англomовні ЗМІ, які через актуальність військових проблем привертають увагу суспільства до таких специфічних реалій.

До другої групи входять акроніми - аббревіатури, що складаються з початкових букв або звуків слів твірного словосполучення і функціонують, наприклад, як повноцінне слово.

1 x 4.2 MORTAR (ground mounted) has been reduced by severing.

У фрагменті зазначено, що один 4,2-дюймовий міномет «Міномет» (закріплений на землі) був знятий з озброєння.

Переважає більшість інноваційних фразеологізмів у військовій сфері представлена номінативними словосполученнями за моделлю N+N: *hybrid warfare* - «військова стратегія, що поєднує звичайну та кібервійну»:

We have tasked the work on hybrid warfare to be reviewed alongside the implementation of the Readiness Action Plan.

У фрагменті ідіома гібридна війна утворена за допомогою двох іменників гібрид і війна.

За моделлю N + Prep + N створено такі фразеологізми, як:

war on terror - «війна з тероризмом»:

Those countries supporting the United States in the war on terror should be congratulated.

У фрагменті номінативний набір вираз війна з тероризмом «*war on terror*» утворений за зразком іменник + прийменник + іменник.

axis of evil - "країни, що проводять політику тероризму":

Oral statement: right to self-determination and preventive war against the axis of evil.

У фразі «*axis of evil*», яку президент Буш образно назвав Ірак, Іран та Північна Корея, також утворено за моделлю N + Prep + N.

Модель N+Conj+N також функціонує:

shock and awe - "масове використання надточної вогневої потужності для придушення опору противника":

The brutal Bush/Cheney "shock and awe" rhetoric has given way to Obama's sonorous "humanitarian" banalities, but the fundamentals remain unchanged.

У фрагменті стійкий вираз *shock and awe* формується за допомогою продуктивної моделі N + Prep + N.

Наступною продуктивною моделлю творення номінативних фразеологізмів є модель Adj + N:

mine-resistant vehicle - «військова машина, яка може рухатися замінованими дорогами»:

5.51 Based on National Defence's assessments, the mine-resistant vehicle it bought (the RG-31) is saving lives.

У фрагменті військовий фразеологізм *mine-resistant vehicle* у значенні «мінозахищені машини» утворений за моделлю прикметник + іменник.

Дієслівні фразеологізми складають незначну частину інноваційних словосполучень і відтворюються, як правило, за моделлю V+N:

to give battle - «боротися, дати бій»:

The President of the Republic believes in the extent of the flag-symbol "beyond all our ideological differences, we are and will always remain a united people, always ready to give battle to ensure our dignity and our freedom."

У фрагменті за моделлю V+N утворено набір виразу дати бій зі значенням «оголосити війну».

to join battle - «вступити в бій»:

Hearing this, the commander rushed forward to join battle out of fright, and his troops followed him.

У фрагменті ідіома *to join battle* також є дієсловом і означає «боротися з цим злом».

У деяких випадках також використовуються такі моделі, як: V + Conj + V:

cut and jog - "поступово припинити бойові дії, закінчити війну":

An alternative nonbinding measure, sponsored by Carl Levin, ranking Democrat on the Senate Armed Services Committee, calling on the president to begin 'redeploying' troops this year (an idea Republican Sen. Mitch McConnell wryly described as 'cut and jog') lost 60 to 39.

V+Adj+N:

to draw the first blood — «завдати першого удару»:

If someone draws first blood in a game or conflict, they are the first to score or succeed.

У фрагменті фразеологізм «*to draw the first blood*» утворений за трикомпонентним модельним V+Adj+N.

V+Prep+N:

to lay down arms - «складати зброю, здаватися»:

Following the meeting, Secretary General Stoltenberg called on the Taliban to lay down arms and come to the negotiating table.

У фрагменті стійкий вираз *to lay down arms* вжито у відповідному значенні.

Отже, провівши словотвірний аналіз однослівних військових термінів, дійшли висновку, що вони представлені мовними одиницями, які ми умовно поділили на такі групи: утворені без афіксів; суфіксальний і префіксально-суфіксальний способи. Основний масив військових лексичних одиниць утворений методом основного або компонування. Залежно від кількості основ, які беруть участь у творення терміну, у досліджуваному дискурсі виділяють лише двокомпонентні.

Проаналізувавши структурні особливості мовних засобів на позначення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА перейдемо до **семантичних особливостей**.

За результатами дослідження найуживанішим іменником була лексема *warfare*, яка вживається не лише у значенні війни на полі бою, а й у значенні інформаційної війни. Зазначимо, що тема військових дій в Україні, що супроводжується активною пропагандою та перекручуванням фактів у ЗМІ, є особливо актуальною в сучасних англomовних ЗМІ. Продемонструю це на наступному прикладі:

Increasingly naval strategy has been merged with general strategy involving land and air warfare.

У фрагменті поряд з топонімами, що демонструють реалії на Сході Європи, засобами вербалізації концепції ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ служать військові терміни розслідування, снайперські постріли та гіперболічний епітет масові жертви, масові втрати.

Важливість для міжнародної спільноти теми війни в Україні підтверджується частотою використання її власної назви – росія чи російська федерація:

It demanded that the russian federation immediately cease its information war and restore constructive and predictable relations with Ukraine.

У фрагменті власна назва російська федерація поряд з метафоричним терміном «інформаційна війна» репрезентує досліджуване поняття.

У реченнях, що представляють концепцію ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ, іменник *terrorism* також зустрічався досить часто. В основному такі речення стосуються боротьби з тероризмом, бідністю чи іншими соціальними проблемами, наприклад:

Reconsider travel to russia due to terrorism and harassment..

Крім терміна *terrorism*, у фрагменті також використовується багато як вільних зв'язків, так і фразеологічних термінологічних одиниць для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА, зокрема: знаряддя асиметричної війни «засоби асиметричної війни» «нетрадиційні удари».

Серед частих іменників слід також виділити лексему *government*, яка переважно виступає як рушійна сила у вирішенні конфліктів. Уряд має бути насторожі, щоб запобігти тероризму та подолати непорозуміння, які згодом можуть спровокувати війну:

The German government observes with deep concern the actions of the Romanian government under Prime Minister Ponta.

У фрагменті ми спостерігаємо перенасичення військово-термінологічної лексики як традиційних, так і нетрадиційних методів ведення війни, до яких.

Іменник *violation* зустрічається досить часто і відіграє важливе семантичне значення для розуміння поняття ГІБРИДНА ВІЙНА, зокрема, коли йдеться про порушення прав, кордонів, законів, наприклад:

The ground for application of sanctions is not so much the fact of international violation, as failure to comply with international obligations for mitigation of consequences of the mass violation.

У фрагменті вживається відповідна лексема з оцінним гіперболічним прикметником *mass*, що є частиною юридичної термінології міжнародно-правового *mass violation*.

Характерним семантичним середовищем для словесного представника концепції ГІБРИДНА ВІЙНА є лексеми, що репрезентують юридичну галузь, зокрема *law, crime, government, rights, freedom* та інші. Іменник *crime* вживається в контексті терористичних порушень закону та військових злочинів, наприклад:

The Taliban is another hybrid group which specialises in both organised crime and terror.

У фрагменті лексема *crime* у складі термінологічного виразу транснаціональна злочинність «транснаціональна злочинність» є одним із чинників гібридної війни поряд з міжнародним тероризмом та транснаціональною злочинністю.

Серед найчастіших дієслів-вербалізаторів концепції HYBRID WAR, заснованої на дослідженні англомовного медійного дискурсу, були: *to target, to wound, to conduct, to control, to suffer, to root out, to operate, to defend, to maim, to confront, to bomb, to force, to protect, to fight, to die, to wage (war), to*

survive, to be at war, to war, to declare (war), to oppose, to uproot, to destroy, to engage in warfare, to arrest, to kill, to shoot.

В англomовному медіа дискурсі найчастіші дієслова, що представляють поняття ГІБРИДНА ВІЙНА, відображають поразку чи перемогу, протистояння різних сторін конфлікту, наприклад:

"The russian federation is continuing to wage an information war against Ukraine with the aim of justifying its illegal actions on the territory of a sovereign state."

У фрагменті вираз термінологічного набору дієслова *to wage an information war* звужує своє значення в іншому дієслівному виразі *to hire cyber-criminals* як нову форму чи метод ведення війни.

Формуванню ціннісного компонента концепту сприяють і прикметники, які виявилися найчастішими вербалізаторами поняття ГІБРИДНА ВІЙНА. Негативні критерії оцінки у вербалізації поняття впливають на вибір лексичних засобів. Військові дії припускають лексичні варіанти, які використовуються в ЗМІ. Розбіжність думок сторін, які беруть участь у конфлікті, утворює опозицію «війна – мир». Відповідне порівняння є традиційним, а крім того, газетному дискурсу притаманна певна ідеологічна спрямованість:

A miscalculation in Eastern Ukraine could tug Europe towards a new cold war.

У фрагменті метафоричний вираз *cold war* «холодна війна» вживається у значенні «колишньої тривалої геополітичної, ідеологічної та економічної боротьби, що виникла після Другої світової війни між глобальними наддержавами, США та Радянським Союзом» [50:110]. Крім того, цей термін також може позначати геополітичну ситуацію, тип якої описує вищезгадану боротьбу.

Згідно з заявами уряду, Сполучені Штати постійно борються із глобальним тероризмом і нерівністю, вважаючи себе наддержавою, яка може сприяти миру та боротьбі з тероризмом не лише у своїй країні, а й у всьому світі:

The Bush administration apparently hoped to turn Ukraine into an American ally, pulling it into the U.S. geopolitical orbit.

У фрагменті метонімічний вираз *The Bush administration* разом із термінами *global war, terrorism, to wage, enemy combatants* яскраво репрезентує концепцію ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ.

Опозиція «війна-мир» також підкреслює конкуренцію, суперництво та неприязнь політичних партій та опонентів, наприклад:

Today's elections are thus not merely "sham" elections – they are a calculated diversion, designed to throw a wrench in the peace process and prolong the suffering of the Syrian people.

У фрагменті відповідна опозиція представлена термінологічними виразами *calculated diversion* розрахована диверсія та *peace process* мирний процес.

Важливою опозицією є також протистояння добра і зла (*good – evil*). Війну тут розглядають у двох аспектах: її можна виправдати, коли вона ведеться в мирних цілях. Але якщо в ній гинуть невинні люди, війна приносить горе і страждання:

It is a significant document which provides us with an effective anti terrorism mechanism and defines the obligations of every country in the global war against that evil.

У фрагменті добро вербалізується метафоричним виразом *an effective anti terrorism mechanism* дієвий антитерористичний механізм, а зло представлено лексемою *evil*.

Військовий дискурс характеризується високою насиченістю спеціальної військової лексики, широким використанням військової термінології, наявністю певної кількості стійких словосполучень та ідіом, характерних лише для військової сфери спілкування, наприклад:

They must stop the big drug and people flows, or I will stop their cash cow, NAFTA.

У фрагменті встановлений вираз *cash cow* означає «бути прибутковим» і прямо демонструє цю можливість кібервійни.

Військова термінологія описує поняття, що стосуються конкретно військової справи, засобів ведення збройної боротьби. Військово-технічна термінологія складається з науково-технічних термінів. Військові та військові терміни займають значний обсяг військової лексики, оскільки містять максимальне змістове навантаження, наприклад:

During those wars, one of the preferred weapons often used by official armies and by irregular forces were anti-personnel landmines.

У фрагменті військова термінологія, яка виступає як вербалізатор концепції ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ, широко представлена термінами *anti-personnel landmines*, що означають «протипіхотні міни», *official armies* «регулярні збройні сили» та *irregular forces* «нерегулярні війська».

У текстах про сучасні військові дії американської армії конфліктуючі сторони в основному представлені організаціями, що втілюють інтереси кількох держав, а опосередковано висувуються конкретні країни-учасниці бойових дій. Сучасна війна перетворилася на протистояння зацікавлених груп і фракцій на певній території, наприклад:

The EU and the US are sometimes accused of practicing double standards.

У фрагменті протиборчі сторони представлені власними назвами *The EU* і *the US*, а вказана в тексті територія Північної Африки є безпосередньо місцем розгортання бойових дій.

Отже, військові дії в основному здійснюють групи держав, об'єднані спільними економічними, політичними, релігійними та стратегічними інтересами: NATO, the EU (the European Union) тощо. У текстах медійного дискурсу на військову тематику представлені організації можуть виступають як союзники, так і сторони з різними поглядами на конфлікт.

Відображення уявної реальності є найпоширенішим комунікативним інструментом ЗМІ, який поступово став невід'ємною частиною газетного дискурсу. Така ситуація свідчить про впевненість у власних силах і правильності своїх рішень сторони, яка ініціює конфлікт. У свою чергу повідомлення та повідомлення про бойові дії перетворюються на пропаганду, наприклад:

The heaviest and most violent crimes are often used in the information war.

У цьому прикладі реальність і реальна мета замінені ілюзорною. Увагу відволікають від справжнього стану речей шляхом спотворення фактів.

Часто у своїх виступах та інтерв'ю військові представляють свої агресивні дії, апелюючи до загальнолюдських цінностей за допомогою ключових слів: *stability, security, peace, democracy, freedom*. Для цього коло союзників переважно гіперболічно розширюється до глобальних масштабів, наприклад:

The importance of peace for the enjoyment of human rights in areas of guerilla activities and military counter-insurgency operations cannot be overemphasized.

У фрагменті ключове слово *peace* несе значне смислове навантаження на відміну від дій партизан і бойових дій проти повстанців.

Масштаби збройного конфлікту відображаються в новинних текстах з лексемами, що позначають території, на яких розгортаються дії, і відображають перспективу сприйняття, що представляють регіони, зони конфлікту, частини країни, міста та села, наприклад:

With this in mind, the rf's new "territorial acquisitions" would become a continuous zone of conflict, which would not allow them to be effectively used to ensure communication with the Crimea.

Місцезнаходження суб'єктів представлено їхніми власними іменами або іменниками, які вказують, наприклад, хто контролює територію:

Many of the foreign leaders in our alliance meet with putin, most certainly, the Europeans do.

Відображення знаряддя і способу дії ворогуючих сторін здійснюється за одиницями позначення зброї, наприклад:

Land mine victims being helped at the Red Cross rehab center being run by Alberto Cairo.

Like today's military drones today, unmanned, long endurance aircraft systems will be able to perform strikes without putting as many lives at risk.

Unpowered munitions not fired from a gun are called bombs whether guided or not; unpowered, guided munitions are known as guided bombs or smart bombs.

У наведених вище фрагментах словосполучення *Land mine* «міни», *military drones* «військова робота», *smart bombs* «розумні бомби» позначають види зброї, які використовуються сторонами збройного конфлікту.

Отже, для текстів англомовного дискурсу характерним є те, що ідентифікація суб'єктів збройного конфлікту здійснюється за власними назвами та іменниками. Масштаб конфлікту в текстах зображується лексемами, що позначають території, на яких розгортаються дії, і відображають перспективу сприйняття, репрезентуючи регіони, зони конфлікту, частини країни, міста та села.

Особливий вплив на формування фразеології військової сфери має сфера сучасних медіа технологій. Так, для позначення війни, в якій вирішальним фактором є не зброя, а інформація, використовуються такі словосполучення, як *information warfare*, *technocentric warfare*; організація та

ведення бойових дій за допомогою інформаційно-комп'ютерних мереж називають постійним словосполученням *network-centric warfare*; війна за допомогою безпілотних літальних апаратів називається *drone warfare*, а війна, в якій використовуються сучасні технології та «розумна зброя», отримала такі назви, як *smart war*, *digital warfare*, *wired war*.

У процесі створення нових фразеологізмів військової сфери базуються такі основні поняття військової справи, як «війна», «тероризм», «зброя та її види», а також слова-відповіді, що відображають ці поняття: *bomb: dirty bomb, smart bomb, ethnic bomb, rucksack bomb*; *terror(ism): New Global Terrorism, age of terror, international terrorism, suicidal terrorism*; *war(fare): asymmetric warfare, hybrid warfare, information warfare, electronic warfare*; *weapon: weapons of mass destruction, unconventional weapons, weapons of terror, nuclear weapons*.

Внаслідок значної популярності так званих «розумних технологій» та «розумного обладнання» для військових, лексема *smart* стає центром таких усталених словосполучень, як *smart war, smart weapons, smart uniform, smart body armor*.

2.2. Стилiстичнi особливостi концепту Гiбридна Вiйна в англiйському медiйному дискурсi

Слід зазначити, що стилістичними мовними засобами для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА в медійних англomовних текстах виступають метафори, епітети, метонімія, гіпербола, евфемізми та інші тропи та фігури.

Метафора, на нашу думку, є найбільш вживаною, оскільки вона використовується для порівняння двох різних явищ за певною ознакою подібності. У зв'язку з цим будь-який семантичний зсув іноді зводиться до метафоричного, наприклад:

The Use of information weapons can be mapped using the most terrible weapons of mass destruction.

Opponents argue that the agreement will encourage China and Russia to beef up their militaries and trigger a global arms race.

У фрагменті представлено стертий метафорний арсенал *information weapons* та *arms race*, які втратили свою образність, набувши термінологічних значень «інформаційний арсенал» та «гонка озброєнь», що представляє концепцію ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ, що вивчається.

Вживання мілітаризованої лексики емоційно-оцінно впливає на опис будь-якого фрагмента дійсності, що зазвичай набуває негативного відтінку в мові ЗМІ. Військова метафора нав'язує суспільству конфронтаційні способи вирішення проблем, обмежуючи пошук альтернативних рішень. Поясненням значної кількості використання військових метафор може бути те, що підсвідомо війна є ефективним способом вирішення будь-яких труднощів.

Класифікацію метафор слід доповнити персоніфікацією, що є перенесенням дії з неживої природи на живу, наприклад:

Unpowered munitions not fired from a gun are called bombs whether guided or not; unpowered, guided munitions are known as guided bombs or smart bombs.

У фрагменті військовий термін *smart bombs* вживається у значенні «керовані авіаційні бомби (КАВ) або виправлені авіаційні бомби (КАВ), в англійській літературі вони називаються так званими розумними бомбами, одним із видів керованих бомб – повітряна зброя (КАЗА)». Крім того, розумні бомби — це авіабомби, оснащені системою управління та наведення.

Метонімію вивчають у зв'язку з метафорою, однак механізм асоціації дещо інший: при метонімії два якісно різних поняття не порівнюються, а існують у зв'язку із суміжністю, наприклад:

Regrettably, by the time this building was completed, the organization it had been built to accommodate had been unable to prevent the descent into global war.

У фрагменті досліджуваним поняттям є метонімічний вираз *the descent into global war*, що вживається у значенні «скочування у глобальну війну».

Завдяки метонімічним перенесенням думка набуває більш яскравого вираження, а передані нею поняття збагачуються додатковими конкретними ідеями. Наприклад:

The victim, Ian masefield, had an I.D. Badge from ascalon securities' cyber warfare division.

Тут тісно переплітаються поняття підрозділу *division* і компанії *ascalon securities'* «Ескалон секьюритізіс». Цікаво, що як механізм утворення нових лексичних одиниць метонімія зустрічається рідше, ніж метафора, оскільки спирається на стійкі обмежені зв'язки з поняттями. Незважаючи на це, метонімія залишається важливим творчим засобом збагачення військової лексики в досліджуваному дискурсі.

Парафраз — стилістичний троп, заснований на заміні назви предмета описовим способом, іноді у вигляді вільного словосполучення або складної синтаксичної структури з урахуванням його характерних ознак. Наприклад:

In 2015, the russian research agency Medialogiya rated Krym. Realii the second most quoted news resource in Crimea, outranking high-profile Kremlin media mouthpieces RIA-News-Crimea and the First Crimean TV channel.

У фрагменті стилістичний феномен перефрази *Kremlin media mouthpieces* «кремлівські інформаційні вісники» розуміють як медіа, що працюють на своїх господарів.

Евфемізми — емоційно нейтральні слова або вирази, які замінюють лексеми з негативним конотативним значенням. Політкоректні лексичні одиниці пом'якшують вікову, расову, етнічну, фізичну, соціальну дискримінацію в мовленнєвому контексті. Наприклад:

Dying for your country was the most noble thing that any young men could do.

У фрагменті спостерігаємо перелік евфемістичних висловів переважно дипломатичної сфери, поєднаних з оціночним епітетом благородні речі!, що разом із знаком оклику надає позитивного іронічного відтінку всьому висловлюванню.

У переважній більшості випадків явище евфемізму є позитивним, завуваючи прикро, небажану реальність за допомогою більш прийнятних одиниць лексикону.

Також було виявлено багато контекстів, у яких представники концепції ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ є синонімами, як-от:

By definition, hybrid warfare combines conventional and unconventional means.

Participating in military operations abroad can be illegal.

У фрагменті синонімічними є лексеми *warfare* та *operations*, які в поєднанні з неологізмом *network-centric* “мережево-центричний” представляють поняття ГІБРИДНА ВІЙНА.

Досить часто для назви війни журналісти використовують також лексему *conflict*, яка входить до складу як атрибутивної, так і номінативної синтагм, наприклад:

An armed conflict can be an international armed conflict or an internal armed conflict.

У фрагменті іншим синонімічним терміном для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА є лексема *conflict*.

Встановлено, що, окрім зазначених, автори газетних публікацій часто використовують багатоконпонентні синтагми на основі слів *invasion*, *operation*, *attack*, *intervention*, наприклад.

The previously flourishing empire fell apart in the 11th century BC due to external attacks and internal political and economic problems.

У фрагменті двокомпонентні терміни зовнішня атака *external attacks* and *internal attacks* також входять до ряду синонімів для позначення досліджуваного поняття.

Значення війни у досліджуваних текстах значною мірою виражено фразеологічними номінаціями, наприклад, у контекстах:

Military experts said that the destruction of the crimean bridge military strike on the part of Ukraine is almost impossible.

У фрагменті фразеологічний вираз *military strike* «військовий удар», що демонструє традиційний (фізичний) спосіб ведення війни, поряд з термінами *cyber warfare*, *psychological war* (нетрадиційна/інформаційна форма), яскраво вербалізує поняття ГІБРИДНА ВІЙНА.

Чільне місце серед мовних представників досліджуваного концепту посідають метафоричні номінації, насамперед метафори та метафоричні епітети, як-от:

As the designers were planning, not only had the airplane to be high-speed, but also very maneuverable, so as to be resistant to the hostile fire.

У фрагменті репрезентантами концепції ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ виступають метафоричні епітети *hostile fire* «вогонь, щоб убити» та *hostile act* «дії ворога».

Серед інших поширених лексико-семантичних засобів газетних текстів військової тематики особливої уваги заслуговують гіперболізація та використання контекстуальних гіпернімів для посилення впливу на реципієнта інформації.

Динаміка розвитку контекстуальних гіпернімів переважно посилюється в рамках однієї статті або кількох послідовних повідомлень:

Iraqis know their people, they know their language and they know their culture, and they know who the terrorists are.

У фрагменті градація створюється шляхом нанизування гіпернімів *people – language – culture – terrorists* для досягнення гіперболічного ефекту. Таке посилення смислових ознак є засобом переконання читача в правильності прийнятих рішень і військових дій.

Стилістичний аналіз показав, що поняття ГІБРИДНА ВІЙНА на сторінках англomовних медіа характеризується розгалуженим номінативним полем. До засобів його вербалізації належать одиниці різних мовленнєвих рівнів — лексичний, фразеологічний, граматичний, у тому числі головна назва поняття та його синоніми, атрибутивні синтагми, фразеологічні одиниці.

Для позначення відповідного концептуалізованого поняття ми виділили багато тропічних конструкцій, насамперед метафори та метафоричні епітети. Більшість лінгвістичних представників концепту оцінно марковані, що забезпечує емоційність та виразність газетних текстів військової тематики.

Поряд з евфемізацією, метафора та метонімія також набувають поширення у газетному дискурсі на військову тематику і становлять ще один спосіб прихованого маніпулювання свідомістю читача, який, з одного боку, полегшує сприйняття інформації, а з іншого – завуальовує та виправдовує жорстокість військових дій. Завуальована природа концепції HYBRID WAR є обов'язковою складовою сучасних англomовних ЗМІ. Лексеми *war/hybrid war* війна майже не зустрічаються в текстах мілітаристської тематики, замість них часто вживається номінаційний *conflict*.

Отже, основними способами створення нових військових фразеологізмів (неофразеологічних одиниць) є метафоричні та метонімічні переноси, евфемізація та аналогія. Таким чином, фразеологізми, що вживаються у військовій сфері, представлені метафорично переосмисленими вільними словосполученнями: *ghost soldier, baby nuke, death blossom* тощо.

Водночас не менш важливу роль у формуванні фразеологічних інновацій відіграє метонімія: *human bomb, battle rattle, rucksack bomb*.

Нині широкого застосування набуває евфемізація як механізм і процес створення нових фразеологізмів. Серед понять військової сфери, що підлягають процесу евфемізації, можна виділити: назви бойових дій, операцій: *clean warfare, casualty-free wars, collateral damage (casualties), anticipatory self-defense*; об'єкти військових дій: *targeted leader, target of opportunity, high value target*; види зброї: *unconventional weapons, global reach weapons, daisy-cutter bomb, high power microwave, Massive Ordnance Air Burst*; терористичні дії та їх учасники: *jihad job, martyrdom operations*.

Універсальним механізмом утворення фразеологізмів можна вважати аналогію, тобто створення нової фразеологічної одиниці на основі наявної шляхом заміни певних компонентів. Серед досліджуваних військових фразеологізмів, що представляють поняття ГІБРИДНА ВІЙНА, за аналогією створено синонімічні фразеологізми. Таким чином, за аналогією зі словосполученням *weapons of mass destruction* виникає і набуває поширення таке синонімічне фразеологічне нововведення, як *weapons of mass effect*.

Висновки до другого розділу

Результати дослідження дозволяють сформулювати наступні висновки.

1. Лексичні військові одиниці для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА як мовні знаки, що репрезентують поняття військової промисловості, становлять істотну складову газетних текстів. За своєю структурою лексичні одиниці для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА поділяються на: прості, похідні – суфіксальні, префіксально-суфіксальні, складені, складні словосполучення. Основний масив військових лексичних одиниць утворений методом складання або складання. Залежно від кількості основ, задіяних у

створенні терміна, у газетному дискурсі виділяємо лише двокомпонентні. Складні військові терміни — це стійке словосполучення, якому надається певне термінологічне значення.

Більшість термінів військової промисловості є препозитивними атрибутивними словосполученнями, тобто такими словосполученнями, де є означення та означуваний компонент, а дефініція займає початкову позицію у словосполученні. Значна кількість виділених нами складних термінологічних сполук має два-три компоненти. Крім безпосередньо складних слів, в англомовних газетних текстах військової тематики зустрічаються назви-скорочення, утворені з початкових літер слів, що входять до вихідного словосполучення.

2. Концепція ГІБРИДНА ВІЙНА має своє словесне втілення, переважно у формі метафор, які служать одним із способів розкриття її змісту. Через певні образи вони передають ідею війни. Поняття ГІБРИДНА ВІЙНА є універсальним, вербалізується переважно через іменники *war*, *warefare*, *fight*, *conflict*. Образ війни, що виникає в свідомості людини, асоціюється з хаосом і сум'яттям, з ворогом, проти якого ведеться війна. У мовній свідомості поняття ГІБРИДНА ВІЙНА асоціюється з кровопролиттям; війна, що супроводжується як вибухами, так і інформаційно-маніпулятивними технологіями.

3. У медійному дискурсі метафоризовані лексичні одиниці виконують особливі функції. Вони покликані точно й образно визначити нові реалії глобалізованого світу за допомогою внутрішніх ресурсів мови. На це впливає ряд екстралінгвістичних і мовленнєвих факторів. Тропезовані лексеми доповнюють прагматику англійської лексики завдяки експресивності, уточненню, завуальованим соціально негативним термінам, іронії, посиленню образних висловів. Поповнення англомовної преси новими виразними одиницями та закріплення їх у словниковому запасі мови не

випадкове. Це дає можливість чітко розпізнавати нові явища за допомогою вивчених структур і переоцінювати існуючі реалії за рахунок смислового зсуву, що відбувається при створенні виразів.

4. Англомовний медіа дискурс є яскраво вираженим контекстом для відстеження цих мовних явищ, оскільки журналісти активно використовують мовні виразні засоби для привернення уваги читачів і впливу на формування їхніх суджень у манері та мові висловлювання. На прагматичному рівні це виражається за допомогою різних видів метафоро-метонімічного перенесення.

РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПТУ ГІБРИДНА ВІЙНА В МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ АНГЛІСЬКОЇ МОВИ

3.1. Перекладацькі стратегії відтворення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА

Перш ніж переходити безпосередньо до перекладацьких стратегій, слід визначитися з поняттям «лексичні варіанти», які є лексичними засобами, що використовуються у перекладі [5]. Саме контекстне значення визначає той лексичний варіант, який найбільше підходить для перекладу того чи іншого слова та підпорядковується логіко-семантичним зразкам. Задіяні в цьому методи логічного мислення називаються лексико-семантичними трансформаціями.

У лексичному значенні «трансформація» полягає у заміні лексичної одиниці оригіналу лексичною одиницею перекладу та зміні її внутрішньої форми.

Розглянемо такі лексичні трансформації (формальні: транскрипція, графічна транслітерація, калькування) та лексико-семантичні (конкретизація, узагальнення, модуляція), які використовуються нами при перекладі вербалізаторів концепції ГІБРИДНА ВІЙНА, виділених із текстів газетного дискурсу.

Під «транскрипцією» мається на увазі відтворення звукової форми назви мови оригіналу в назві мови перекладу. На письмі звукова форма мовного знака (слова) мови оригіналу відтворюється засобами графіки цільової мови. Тоді як «транслітерація» відноситься до політичного відтворення назв літер однієї системи письма за допомогою імен букв іншої

системи письма. Обидва ці поняття часто об'єднують в одне – транскрипцію. Назва нижче в транслітерації виглядає так:

As if starving and killing the population were not enough, on direct orders from the Israeli Prime Minister as part of Israel's campaign of collective punishment against the residents of the Gaza Strip, Israeli occupying forces have now begun psychological warfare – Але засудження людей на голод і бідність, можливо, було недостатньо, і за прямим наказом прем'єр-міністра Ізраїлю окупаційні сили розпочали психологічну війну в рамках кампанії з колективного покарання населення сектора Газа.

Під «калькуванням» розуміють передачу мовного знака мови оригіналу шляхом відтворення морфемної структури слова або порядку слів у словосполученні [69: 176]. Наприклад:

The Zone police used tear gas and fire hoses to drive off the demonstrators. - Поліція зона застосувала сльозогінний газ і пожежні шланги, щоб відігнати демонстрантів.

У фрагменті лексема *demonstrators* відтворена за допомогою кальки «демонстратори», оскільки її значення досить поширене.

Зауважимо, що англійські лексичні одиниці мають дуже широку семантику, тоді як в українській вони більш виразні та конкретні, тому при перекладі з англійської часто узагальнюються та конкретизуються.

Техніка конкретизації — це виділення в перекладі більш точних чи конкретних відповідностей чи відтінків значення, ніж ті, які можна знайти в двомовних словниках [22]:

Traditional authority is common in many preindustrial societies, where tradition and custom are so important, but also in more modern monarchies (discussed shortly), where a king, queen, or prince enjoys power because she or he comes from a royal family. - В.з.(т.) є загальноприйнятою в багатьох доіндустріальних суспільствах, де традиції та звичаї дійсно важливі, але

притаманні й більш сучасним монархіям, де правитель (король, королева або князь) користується владою, оскільки походить із королівської родини.

Дослівне значення словосполучення *Traditional authority* – традиційна влада, тоді як контекстне середовище дозволяє конкретизувати та диференціювати її в перекладі українською мовою «традиційна влада».

Під «конкретизацією» А. Паршин розуміє заміну слова чи словосполучення мови-джерела з більш широким предметно-логічним значенням словом чи словосполученням цільової мови з більш вузьким значенням [22]. У результаті застосування цієї трансформації створюється відповідач, і вихідний лексичний елемент перебуває у логічних відносинах включення, наприклад:

They have raised the question of how Governments can protect their countries and citizens against unconventional weapons and unconventional methods of warfare, whether employed by State or non-State actors. – Вони змусили нас задуматися над питанням про те, яким чином уряди можуть захистити свої країни і своїх громадян від нетрадиційних видів зброї і нетрадиційних методів ведення війни, незалежно від того, застосовуються вони державними чи недержавними суб'єктами.

Лексема *actors* «суб'єкти» у перекладі набуває вузького значення через прийом конкретизації.

У деяких випадках використання конкретизації пов'язане з тим, що в цільовій мові немає слова з широким значенням. Отже, при перекладі слів із широким значенням конкретизація є досить поширеним способом перекладу.

Метод узагальнення протилежний методу конкретизації, оскільки узагальнення є розширенням обсягу поняття: замість слова з конкретним значенням мови оригіналу перекладач вибирає в цільовому слові більш загальне значення мови [8], наприклад:

One of the most massive violations since the beginning of the occupation from russia and Ukraine are systematic violations of the right to freedom of movement. - Одні з наймасовіших порушень, що тривають з початку окупації з боку рф частини України є саме системні порушення права на свободу пересування.

У фрагменті термінологічний вираз *right to freedom of movement* втрачає свою специфіку, породжуючи через економію мови «свободу пересування» замість «право на свободу пересування».

Переважає більшість дослідників під узагальненням розуміють заміну одиниці мови оригіналу (у нашому випадку англійської), яка має вужче значення, одиниці цільової мови (тобто української) ширшим значенням [5]. Створена відповідь виражає родове поняття, яке мовою оригіналу є специфічним, наприклад:

We are concerned at the increase in attacks against journalists and media professionals, including in russia. - Ми стурбовані зростанням числа нападів на журналістів і працівників засобів масової інформації, в тому числі в росії.

У фрагменті термін *media professionals* в тексті перекладу перефразується як «медіапрацівники», тобто набуває загального значення.

Хоча іноді конкретна назва певного предмета може нічого не говорити рецептору перекладу, тоді як загальне позначення може бути кращим, ніж стилістична точка зору. Тому перекладач має можливість вибирати між конкретним і загальним варіантом перекладу, віддаючи перевагу останньому.

Розглянемо асоціації, де семантичний розвиток (або модуляція) може спричинити зміну частин мови. Наприклад:

As states and organizations come to understand better the importance of the Internet to their economic well-being, cost-benefit calculations of the utility of cyber warfare may change, just as learning over time altered the understanding of the costs of nuclear warfare. - Оскільки держави та організації стали краще

розуміти важливість Інтернету для їх економічного добробуту, розрахунки витрат і вигод від доцільності кібервійни можуть змінитися, так само як вивчення протягом довгого часу змінило розуміння ціни наслідків ядерної війни.

В оригінальному тексті номінативний метонімічний вираз *costs of nuclear warfare* трансформується мовою перекладу в термінологічне формулювання «ціна наслідків ядерної війни», тобто витрати → наслідки.

Слід зазначити, що найчастіше значення співвіднесених слів в оригіналі та в перекладі пов'язане між собою причинно-наслідковими зв'язками.

Таким чином, причинами частого використання методу семантичного розвитку під час перекладу військової лексики з англійської мови на українську можуть бути відсутність відповідника в мові перекладу, стилістичні причини чи неповний лексичний респондент.

Інтегральне перетворення є своєрідним прийомом семантичного розвитку. Це перетворення як окремого звороту мови, так і цілого речення, яке в даному випадку відбувається не за елементами, а в цілому, перетворює внутрішню форму будь-якого відрізка мови - від слова до цілого речення:

It aims to deal a blow to Ukraine and many other members of the EU and NATO. - Його мета - завдати удару по Україні і багатьом іншим членам ЄС і НАТО.

Фразеологічний вираз *to deal a blow* у перекладі відтворено відповідним ідіоматичним «вдарити».

Розглянемо такий приклад використання та відтворення українською мовою прийому цілісного перетворення:

For example, the ports of major Australian cities could well be bombed to hell if United States warships carrying strategic nuclear weapons were in harbour.

- Наприклад, порти великих австралійських міст могли б бути

бомбардованими, якби військові кораблі Сполучених Штатів, що перевозять стратегічну ядерну зброю, опинилися б у гавані.

У фрагменті за допомогою фразеологічного перекладу «*be bombed to hell*» відтворено фразеологічний вислів бути бомбардувати до пекла.

Слід зазначити, що в порівнянні з методом смислового розвитку цілісне перетворення має більшу автономію. Основна його відмінність полягає в тому, що синтез смислу відбувається без зв'язку з аналізом, смисловий зв'язок між елементами може не простежуватися, головне - еквівалентність плану змісту. З усього сказаного можна зробити висновок, що використання лише однієї трансформації, зокрема лексичної, тягне за собою ряд додаткових трансформацій, оскільки всі види трансформацій взаємопов'язані і їх можна розглядати лише як єдине ціле.

Слід зазначити, що лексико-граматичні трансформації представлені такими замінами, як: антонімічний переклад і конверсійна трансформація, описово-перифрастичний переклад і компенсація.

У перекладознавстві під стисненням розуміють зменшення кількості мовних символів у виразі другого твору порівняно з кількістю мовних символів у оригінальному виразі:

At the request of the president of the russian federation, Mr. vladimir putin, one special operation to establish the whereabouts and to arrest members of illegal military groups is not conducted without the participation of a procurator. -

На вимогу Президента російської федерації в.в.путіна жодна спецоперація по встановленню місцезнаходження та затриманню учасників незаконних військових формувань не проводиться без участі прокурора.

У наведеному вище фрагменті, на нашу думку, в українському перекладі скорочується складний термін *special operation*, що відповідає нормам цільової мови. Вважаємо, що слід уникати вживання зайвих слів, передаючи лише думку, основну думку, закладену в пропозиції.

Декомпресія (ампліфікація) розуміється як збільшення кількості мовних символів у виразі цільової мови порівняно з кількістю мовних символів у вихідному виразі:

She also works with children who have experienced trauma. - Також працював із дітьми, які пережили події, що завдають травми.

У фрагменті англійське дієслово *have experienced* вживається у значенні «терпіти, виживати», що несе пережитий факт війни, а заміна його виразом «стати жертвою» означає розстановку сил у цій війні.

Деякі дослідники, зокрема А. Паршин та Ю. Піввуєва, включають антонімічний переклад у лексико-граматичні трансформації, коли заперечна конструкція замінюється стверджувальною при перекладі українською мовою і навпаки [4]. Наприклад:

The number of injuries or loss of life resulting from unconventional warfare, violence and insecurity remained very high. – Кількість людей, загиблих і поранених у результаті нетрадиційної війни, насильства та небезпеки залишається високою.

Як бачимо, заперечення можна висловити за допомогою інших засобів, крім заперечної частки *no*, наприклад, за допомогою іменника з префіксом заперечення *in-*, який у тексті перекладу трансформується у словосполучення «відсутність безпеки».

Слід враховувати той факт, що використання антонімічного перекладу часто поєднується з використанням інших трансформацій, тобто лексичних і граматичних. У рамках антонімічного перекладу одиниця мови оригіналу може бути замінена не лише прямо протилежною одиницею мови перекладу, а й іншими словами та словосполученнями, що виражають протилежну думку.

Тому антонімічний переклад має найбільш адекватне вираження думки оригіналу для мови перекладу. Антонімічний переклад часто називають

лексико-синтаксичним перекладом, оскільки він базується на формально-логічній категорії протиріччя і є крайнім проявом методу семантичного розвитку, що представляє собою заміну одного поняття протилежним і відповідну перебудову весь вираз.

Компенсаційний метод заснований на процесі зміщення суміжного поняття в межах одного родового поняття:

Warning shots aimed to prevent harm to either innocent civilians or the opposing force. – Використання попереджувальних пострілів призначене для запобігання пошкодження мирного населення або сил противника.

Як бачимо, поєднання *innocent civilians* з іменником множини набуває в тексті перекладу однини, при цьому компенсується використанням стійкого виразу *opposing force*, який у перекладі набуває значення множини (замість однини) в оригіналі).

Компенсація — це метод перекладу, при якому семантичні елементи, втрачені під час перекладу одиниці вихідної мови в оригіналі, передаються в цільовому тексті будь-яким іншим способом, і не обов'язково в тому ж місці в тексті, що й в оригіналі. Таким чином, втрачений зміст відновлюється і з більшою повнотою. При цьому граматичні засоби оригіналу часто замінюються лексичними і навпаки. Наприклад:

Now chavez is dead and venezuela is experiencing many socio-economic chaos. - Зараз Чавеса вже немає в живих, а Венесуела відчуває безліч соціально-економічних проблем.

У цьому фрагменті метафоричний вислів *socio-economic chaos* слід перекласти як хаос у соціально-економічній сфері, роблячи вираз більш зрозумілим.

Як бачимо, прийом компенсації часто використовується разом з іншими видами лексико-граматичних трансформацій, а саме з перестановками, вилученнями, додаваннями та замінами.

Описовий переклад (експлікація) відноситься до лексико-граматичних трансформацій, коли лексична одиниця вихідної мови замінюється фразою, яка пояснює її значення, тобто такою, що дає більш-менш повне пояснення цього значення мовою перекладу. Однак деякі вчені відносять цей прийом до комбінованого або еквівалентного перекладу, особливо при відтворенні термінів, які потребують точного перекладу в перекладі [20; чотири; 47]. Наприклад:

First Phase: non-military asymmetric warfare (encompassing information, moral, psychological, ideological, diplomatic, and economic measures as part of a plan to establish a favorable political, economic, and military setup). - Перша фаза: невійськова асиметрична війна (що включає інформаційні, моральні, психологічні, ідеологічні, дипломатичні, економічні заходи як частину плану для створення сприятливого економічного, політичного, військового становища).

За словами Ю.А. Умовний термін *asymmetric warfare* (конфлікт) означає «конфлікт між комбатантами з різними військовими можливостями, у якому слабша у військовому відношенні сторона використовує «нетрадиційні», терористичні тактики». У перекладі ми спробували дещо пояснити значення відповідного терміна, розшифрувавши лексему *war* «методи ведення війни». Словникове значення цього військового терміна доцільно було б помістити в примітках.

Слід зазначити, що лексичні чи граматичні трансформації в чистому вигляді зустрічаються рідко. В основному це пов'язано із взаємозалежністю всіх процесів, що відбуваються в газетному тексті на військову тематику.

Далі ми розглянемо граматичні трансформації перекладу, які часто використовуються в газетному дискурсі військової сфери і до яких відносять багато вчених: нульову трансформацію або дослівний переклад синтаксичних конструкцій, поділ речень, комбінацію речень, граматичні

заміни (морфологічна та часткова перекатегоризація, заміна). типу речення тощо), а також перестановки, доповнення та вилучення.

Граматичні засоби відтворення структури речень у газетному тексті на військову тематику представлені, насамперед, зміною порядку слів без зміни в них тематико-рематичних відносин в англійському оригіналі та українському перекладі, наприклад:

Military theorists today write about "fourth generation warfare" that sometimes has "no definable battlefields or fronts"; indeed, the distinction between civilian and military may disappear. - Військові теоретики сьогодні пишуть про «четвертому поколінні способів ведення війни», в яких іноді відсутнє поняття «фронт» і «поле бою», більше того, відмінність між цивільним і військовим може стиратися.

У фрагменті тексту перекладу синонімічні іменники поля бою та фронти, які виконують функцію додатка, замінюються місцями.

Перестановки, тобто перебудова або зміна структури речення, мають ряд причин [22]. Фіксований порядок слів в англійському реченні зазвичай є ієрархічним. Воно, звичайно, стає центром повідомлення і при перекладі розміщується в центрі речення, наприклад:

The heaviest and most violent crimes are often used in the information war. - «Найтяжчі і найбрутальніші злочини часто використовуються в інформаційній війні.

Цікаво, що в українському перекладі важливо не хто, а де використаний жанр карикатури, тоді як в оригінальному тексті акцент робиться на предметі, а не на обставині.

Варто підкреслити, що перестановки в чистому вигляді трапляються не часто, але вони поєднуються з іншими видами граматичних трансформацій, найчастіше із замінами.

Заміна частин мови виникає через відсутність тієї чи іншої конструкції в мові перекладу, невідповідність у вживанні відповідних форм і конструкцій, а також має лексичні причини: різне слововживання, різні стандарти сумісності в англійській та українській мовах. , відсутність частин мови з відповідним значенням [9] . Наприклад:

The militia members kept order and continued to march in military columns, brandishing home-made metal shields, with wooden clubs and axes over their shoulders. - Члени міліції тримали порядок і продовжували йти у військових колон, розмахуючи саморобні металеві щити, з дерев'яними палицями і сокирами на плечах.

Міліція — історична назва народного ополчення в США та деяких країнах Європи. Нині в англійських країнах мають значення озброєні загоны громадян, так звані *militia members*, створені для підтримки порядку та інших цілей. Коли цей термін відтворено через фразу, термін перетворюється на слово «міліція».

Граматичні та лексичні трансформації, на нашу думку, часто потребують введення додаткових слів або, навпаки, виділення деяких елементів. Тому вилучення або додавання часто поєднується з іншими видами граматичних трансформацій, найчастіше із заміною частин мови.

Введення додаткових слів пов'язано з низкою причин: відмінностями в структурі речень і тим, що коротші англійські речення потребують більшого вираження українською мовою. Відсутність слова-відповіді або його лексико-семантичного варіанту також є причиною введення додаткових слів при перекладі:

If to take only such raw material, which goes directly on manufacturing of a means of war, and in this case, considering extreme development of military industry, the list will be rather wide. - Якщо взяти тільки таку сировину, яка йде безпосередньо на виготовлення засобу війни, то і в цьому випадку, беручи до

уваги надзвичайний розвиток військової індустрії, список буде вельми широким.

Враховуючи контекст та відповідно до норм української мови, складний військовий термін *a means of war* трактується як «засіб ведення війни», де досить точною є лексема «вести».

Видалення часто має місце, коли одне слово, фраза або навіть підрядне речення може здатися зайвим з точки зору його семантичного значення [22], наприклад:

Terrorists, too, can exploit new vulnerabilities in cyberspace to engage in asymmetrical warfare. - Терористи також можуть використовувати нову вразливість кіберпростору для партизанської війни.

У фрагменті україномовного тексту спостерігаємо вилучення фразового дієслова *to engage in* (у значенні «брати участь») і заміну його приводом для розрядки думок.

Розглянемо інший приклад виділення прийменника *to*:

It's called "How to behave in the abduction and becoming hostage to the terrorists." - «Як поводити себе, ставши заручником терористів».

З усього вищесказаного можна зробити висновок, що комунікативно-прагматичний ефект, який слід відтворити при перекладі мовних засобів у позначення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА, може визначатися домінуючою функцією оригіналу. Тому основним прагматичним завданням перекладу є створення мови перекладу тексту, яка може мати подібний комунікативний вплив на одержувача перекладу. Якщо перекладачеві вдалося цього досягти, можна говорити про адекватне відтворення комунікативного ефекту оригіналу.

3.2. Способи еквівалентного відтворення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА в англomовному медійному дискурсі

Мовний зміст медійних текстів у військовій сфері характеризується широким використанням військової термінології, наявністю фразеологічних словосполучень, великою кількістю скорочень, а також широким використанням еліптичних і клішованих конструкцій, обмеженістю дієслівних форм, і коротка форма висловлювання. Все це пов'язано з певним функціональним навантаженням, що характеризує військову сферу спілкування: стислість, ясність і конкретність формулювань, точність і чіткість викладу, забезпечення логічної послідовності, чітке відмежування однієї думки від іншої для легкого сприйняття. передану інформацію. Адекватність перекладу військових матеріалів передбачає не тільки точну передачу змісту матеріалу, а й ретельну передачу його структурної форми, послідовності викладу та інших факторів, які можна вважати формальними, але мають велике значення для військовий спеціаліст.

Перейдемо безпосередньо до розгляду вербалізаторів концепції HYBRID WAR у перекладах текстів медіа дискурсу та способів їх еквівалентного відтворення українською мовою.

Скористаємося класифікацією основних типів лексичних трансформацій А. Паршина, що використовуються в процесі перекладу за участю мови-джерела та мови перекладу: лексичні формальні: (транскрипція, транслітерація та калькування); лексико-семантичні (конкретизація, узагальнення, модуляція)[12]. До методів вирішення лексичних задач при перекладі текстів військових газет належать: калька, напівкалька, наближений переклад (родова заміна), функціональний аналог, описовий переклад або тлумачення слів, перекодування.

Еквівалент, на думку М.М. Полюжина слід вважати постійною еквівалентною відповідністю, яка, як правило, не залежить від контексту [3]. Порівняно рідко зустрічаються випадки повної відповідності слів двох мов,

тобто повного збігу їх лексичного значення в усьому обсязі. До цієї групи входять такі лексико-семантичні категорії слів, як:

1. Власні імена (особисті та географічні), наприклад:

In addition to the one commando captured alive, we assume that three North Korean commandos remain at large – Окрім одного з диверсантів, який потрапив у полон, ми вважаємо, що на волі залишаються ще троє північнокорейських диверсантів.

У наведеному вище фрагменті військовий термін з власною назвою у своєму складі *three North Korean commandos* в перекладі частково перекодовано як «північнокорейський», а частково – «диверсант».

2. Науково-технічні військові терміни, наприклад:

According saranskogo the online edition of Asia Times Online, China creates a high-tech system of keeping the space war, which includes missile and anti-satellite weapons, laser weapons, devices, creating deliberate interference with the satellites, and military satellites – За даними гонконзького інтернет-видання Asia Times Online, Китай створює високотехнологічну систему ведення космічної війни, в яку входять ракетна протисупутникова зброя, лазерна зброя, пристрої, що створюють навмисні перешкоди супутникам, а також військові супутники.

Специфічні військові терміни *anti-satellite weapons* «протисупутникова зброя», *laser weapons* «лазерна зброя» та *military satellites* «військові супутники» мають українські еквіваленти.

3. Деякі інші категорії слів, близькі за значенням до двох попередніх, наприклад числівники:

The provocative actions of the Croat artillery against the civilian targets and the positions of the 11th Corps of the Serb Army of Krajina is coupled with propaganda activities in all media that wage a psychological warfare, which affects the Serb population and generates fear among them – Провокаційні дії

хорватської артилерії проти цивільних об'єктів і позицій 11-го корпусу Сербської армії країни супроводжуються пропагандистською діяльністю всіх ЗМІ, веденням психологічної війни, що негативно впливає на сербське населення та викликає у нього страх.

У фрагменті порядковий *11th*, що є частиною військового терміна, тут використано з прагматичною метою інформування читача про незаконні дії хорватів проти сербського населення, а також проти 11-го корпусу сербської армії. країни.

Проілюструємо використання відповідних засобів, що вербалізують концепцію ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ, у наступному фрагменті:

russia continues to transfer military equipment to regions along the border with Ukraine, and shell Ukrainian service members from its territory. - росія продовжує перекидати військову техніку до прикордонних з Україною районів, з її території далі обстрілюють українських військових.

Англійський вираз *military equipment* зі словником, що означає «військова техніка» в контексті стає частковим еквівалентом, замінюючи синонімом «бойова».

Необхідно розрізняти повний і частковий еквіваленти. Якщо відповідач повністю охоплює значення англійського слова, це повний еквівалент:

They must halt all use of cluster munitions and stop dropping unguided bombs on civilian areas, said Philip Luther. – Вони мають зупинити будь-яке використання касетних боєприпасів і не допускати падіння некерованих бомб в областях з цивільним населенням», - сказав Філіп Лютер.

У словнику Г.А. Судзіловський військовий термін *cluster munitions* має один словник, що означає «касетні боєприпаси» [16].

Ми проілюструємо функціонування та відтворення в перекладі за допомогою еквівалентного відповідача наступного слова:

In the morning of March 21 as it began to strike "Trojans" piloted by Thai pilots mercenaries. - З ранку 21 березня по них почали наносити удари «трояни» пілотовані тайськими льотчиками-найманцями.

Згідно зі Словником сучасної англійської мови Лонгмана, лексема *mercenary* має значення, що використовується у значенні «переклад медіа», «переклад преси».

We should not overlook this asymmetrical warfare, propaganda and the dissemination of false news. - Слід не забути про асиметричну війну: пропаганду, поширення фальшивих новин.

Словникове значення лексеми *asymmetrical warfare* має такий вигляд: “media translation”, “press translation”. This is typically a battle between a standing, professional army and the uncertainty or absence of movement militias, who are in the status of unlawful combatants” [108: 770]. У наведеному контексті доречно використовувати відповідне значення лексеми у складі термінологічного сполучення асиметрична війна → асиметрична чи партизанська війна.

Зі стилістичної точки зору можна виділити абсолютні та відносні еквіваленти. Абсолютні еквіваленти включають ті еквіваленти, які належать до того ж функціонального стилю та мають такий же вираз, що й англійське слово чи вираз. Наприклад:

China is currently creating new tactical nuclear weapons meant for close-range battles. - Водночас, у Китаї розробляється нова тактична ядерна зброя, призначена для застосування у ближньому бої.

Відносними еквівалентами є ті, що відрізняються стилістично-експресивними ознаками, наприклад:

Situated in the shadow of the Berlin Wall, the districts of Kreuzberg and Neukölln were once the most remote enclaves of West Berlin. – Розташовані в тіні

Берлінської стіни Кройцберг і Нойкельн колись були найбільш віддаленими анклавом Західного Берліна.

Згідно з англо-українським словником М.І. Лексема Балла *enclaves*, яка запозичена з французької мови, має такі відповідності: 1) анклав; територія, оточена іноземними володіннями; 2) закрита група. У перекладі воно набуває значення «поселення».

Складні військові терміни відрізняються від простих своєю структурою, яка в більшості випадків є семантично мотивованою. Більшість із них перекладено українською мовою калькуванням. У мові газети часто зустрічаються складні слова з різними синтаксичними зв'язками між компонентами. Вони не піддаються запозичення і перекладаються не калькою, а описовим перекладом, наприклад:

Conducting intensive psychological warfare offers plenty of scope - such as artificial financial panics (Bulgaria again). – Ведення інтенсивної психологічної війни пропонує безліч можливостей - таких, як штучно створена фінансова паніка (знову ж таки Болгарія).

Чотирикомпонентне термінологічне словосполучення *Conducting intensive psychological warfare* експлікується відповідним «вести дуже активну психологічну війну», що, враховуючи норми української мови, є більш доречним.

При перекладі військових термінологічних словосполучень можна простежити закономірності англійської та української військової лексики. Якщо англійській мові властиве атрибутивне вживання іменників, то в українській мові словосполученням цього типу відповідають сполучення, що означають предмет та його ознаку.

За своєю структурою англійські військові терміни поділяються на три групи:

1) прикметник або дієприкметник + іменник:

Americans tended to see themselves as winners in the Cold War. – Тоді США можна було б вважати себе переможцем у "холодній війні".

2) іменник у називному відмінку + іменник у родовому:

Of course, civil war and irregular combatants are not new, as even the traditional law of war recognizes. - Звичайно, громадянські війни і нерегулярні військові формування не нові, також як не завжди дотримуються і традиційні закони війни.

3) іменник + звернення до прийменника:

The puppet army resumed anti-DPRK psychological warfare, including broadcasting and the leaflet-scattering operation – Маріонеткова армія відновила психологічну війну проти КНДР, включаючи операцію з трансляції та розповсюдження листівок.

В останньому фрагменті перша частина тристороннього терміна «*anti-DPRK psychological warfare*» відтворена з використанням прийменникового словосполучення «проти КНДР».

Якщо кілька перекладів українською мовою в двомовному словнику відповідають англійському однозначному слову або одному конкретному значенню багатозначного слова, то ці переклади є «відповідними варіантами». Найпоширенішим типом варіантних респондентів є часткові респонденти, тобто коли одному слову англійської мови відповідають два або більше слів української мови, і навпаки. До них належать явища включення та перетину.

Інклюзія – це таке відношення, коли значення слова в англійській мові ширше, ніж діапазон значень відповідного слова в українській. Так, англійський складений термін військова окупація має схоже значення з українським, але, крім того, він може використовуватися в англійській мові в узагальненому значенні «володіння, захоплення»:

Many of the States who were counted as ratifying it, were compelled to do so under duress of military occupation. - Багато штатів, що вважалися такими, що ратифікували її, були змушені зробити це під загрозою військової окупації.

У фрагменті військовий двокомпонентний термін *military occupation* відтворено відповідно українською мовою «військова окупація». У даному випадку має місце такий частковий збіг значень двох слів, при якому коло значень слова англійською мовою не може бути повністю включено до кола значень слова в українській мові, через те, що ці слова мають однакове й різне значення:

As it for the most part comprises locals, it is ideally suited for guerrilla warfare, sabotage, ambushes. - Оскільки основу військ складають місцеві жителі, то вони ідеально підходить для партизанської війни, диверсій та засідок.

Простий військовий термін *sabotage* тут використовується в значенні «deliberate damage that is done to equipment, vehicles etc in order to prevent an enemy or opponent from using them».

Іншою причиною появи варіантних респондентів у цільовій мові є неоднакова семантична диференціація слів у двох мовах (за винятком неоднакового групування значень у слові англійською та українською).

Суть цього явища полягає в тому, що значення слова в одній мові виявляється недиференційованим порівняно зі значенням його еквівалентів в іншій мові. Іншими словами, одному англійському слову, що виражає ширше поняття, відповідають два або більше слів українською мовою, кожне з яких має вузький клас денотатів.

Висновки до третього розділу

Результати дослідження дозволяють сформулювати наступні висновки.

1. При перекладі англomовного медіа тексту військової сфери на лексичному рівні можуть виникнути такі ситуації: відсутність відповідності словника цільовою мовою на мову оригіналу, наприклад, явища, характерні лише для певної країни; коли такий респондент існує, але неповний; коли різним значенням багатозначного вихідного слова відповідають різні слова цільової мови; коли в мові перекладу є однозначна словникова відповідність вихідному слову (займенники, календарні поняття, тварини, поняття споріднення). Методи вирішення таких задач включають: кальку, напівкальку, наближений переклад (загальну заміну), функціональний аналог, описовий переклад або інтерпретацію слів, перекодування.

2. Еквівалентом слід вважати постійну еквівалентну відповідність, незалежну від контексту. Порівняно рідко зустрічаються випадки повної відповідності слів двох мов, тобто повного збігу їх лексичного значення. Необхідно розрізняти повний і частковий еквіваленти. Якщо відповідність повністю перекриває значення англійського слова, це повний еквівалент. Коли є український аналог лише для одного з кількох значень англійського слова, це частковий еквівалент. Зі стилістичної точки зору можна виділити абсолютні та відносні еквіваленти.

3. До лексичних (формальних та лексико-семантичних) трансформацій, які я використовувала при перекладі вербалізаторів концепції HYBRID WAR, обраних із текстів газетного дискурсу, належать: транскодування (транскрипція + транслітерація), калькування, конкретизація, узагальнення, значення, інтегральна трансформація. . Лексико-граматичні трансформації представлені такими замінами, як компресія, декомпресія, антонімічний переклад, описовий переклад і компенсація. Трансформації граматичного перекладу включають граматичні заміни, а також перестановки, додавання та вилучення.

ВИСНОВКИ

Одним із головних досліджень у галузі сучасної лінгвістики є аналіз поняття «концепт», а також виявлення його основних характеристик. Концептами можна вважати «універсалії», абстрактні поняття, які є базовими одиницями картини світу, що мають важливе значення для лінгвокультурного суспільства.

Концепт ВІЙНА виступає структурно-змістовною одиницею свідомості, що акумулює наївні уявлення про війну. Основними характеристиками концепції є багатовимірність, цілісність, універсальність, сталість, етнокультурна маркування та вербалізація.

Медіадискурс є особливим видом дискурсу, що покриває специфічний комунікативний простір, завдяки своїй медіальній, стилістичній, функціональній та інтенційній різноманітності.

Диференціальними ознаками медіадискурсу виступають: фасцинативність, спектакулярність, мультимодусність, медіальність, аксіологічність, прагматичність, експресивність, жанровість, суб'єктивність, інтерактивність. Основними функціями є: впливова, пізнавальна, культурна, творча, експресивна, регулятивна, гедоністична, інтегративна, які далі розкриваються цілою низкою субфункцій.

Концепція гібридної війни має своє словесне втілення. Лексичні військові одиниці для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА як мовні знаки, що репрезентують поняття військової промисловості, становлять істотну складову газетних текстів і одну з основних труднощів перекладу, враховуючи їх неоднозначність, відсутність перекладних відповідностей та національну варіативність. За своєю структурою лексичні одиниці для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА поділяються на прості, суфіксальні, префіксально-суфіксальні, складені, складні словосполучення.

Основний масив військових лексичних одиниць утворений методом основного або компонування. Залежно від кількості основ, задіяних у творення терміну, у досліджуваному медіа дискурсі виділяють лише двокомпонентні. Складні військові терміни — це стійке словосполучення, якому надається певне термінологічне значення. Більшість термінів військової промисловості є препозитивними атрибутивними словосполученнями. Значна кількість виділених нами складних термінологічних сполук має два-три, рідше чотири компоненти. Крім безпосередньо складних термінологічних сполук, в англомовних газетних текстах військової тематики зустрічаються складно скорочені назви-аббревіатури.

Важлива структурна класифікація для фразеологізмів військової сфери. За граматичною функцією військові фразеологічні одиниці можна поділити на такі типи: номінативні (субстантивні, прикметникові, дієприкметникові) та дієслівні. Серед продуктивних моделей творення номінативних фразеологізмів можна виділити такі моделі, як N+N, Adj+N, N+Prep+N, N+Conj+N.

Стилістичний аналіз мовних одиниць та позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА показало, що концепція ГІБРИДНА ВІЙНА на сторінках англомовних газет характеризується розгалуженим номінативним полем. До засобів його вербалізації належать одиниці різного мовленнєвого рівня — лексичний, фразеологічний, граматичний (морфологічний та синтаксичний), серед яких основна увага приділяється фразеологізмам, термінам, неологізмам, аббревіатурам тощо. У роботі виділено багато тропічних конструкцій для позначення відповідного концептуалізованого поняття, насамперед метафори, метафоричні епітети, метоніми, гіперболи, евфемізми тощо. Більшість мовних представників концепції ГІБРИДНА ВІЙНА оцінно марковані, що забезпечує виразність газетних текстів військової тематики.

При перекладі мовних засобів для позначення поняття ГІБРИДНА ВІЙНА ми використовували різні способи їх відтворення з англійської мови на українську, а саме: способи еквівалентного відтворення українською мовою вербалізаторів концепції ГІБРИДНА ВІЙНА у перекладах текстів медіа дискурсу, які включали часткові, абсолютні та відносні); та метод перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій вербалізаторів концепції HYBRID WAR у перекладі текстів англomовних газетних дискурсів.

Аналіз мовних засобів для позначення концепту ГІБРИДНА ВІЙНА показав наявність у них значної кількості військових лексичних елементів (одно- та багатокomпонентних термінів, абревіатур та абревіатур, термінологічних стійких сполук, неологізмів). Основними способами відтворення військової лексики англomовних газетних текстів військової сфери українською мовою є: переклад лексичним еквівалентом, трансформаційний переклад, неперекладне запозичення (транскрипція/транслітерація), описовий переклад, калькування тощо. Труднощі у відтворенні військової лексики. у газетному дискурсі пов'язані з необхідністю врахування прагматичних аспектів перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонов А. В. Сутність нового формату воєнного конфлікту, його воєннотеоретичні засади, характерні риси і ознаки // Бібліотечний вісник. 2014. № 4. С. 43
2. Артюх В. Семантичні особливості американського військового сленгу 1990 – 2010-х років у тексті англомовної публіцистики Теоретична і дидактична філологія. 2013. № 16. С. 12 – 21.
3. Байло Ю. В. Особливості поняття «військовий термін» (семантичний аспект) // Наукові записки Ніжинського держ. ун-ту. 2013. Кн. 3. С. 62 – 65.
4. Балабін В. В. Теоретико-концептуальні основи військового перекладу // Філологічні трактати. 2018. Т. 10. № 1. С. 7 – 18.
5. Бондар Н. Образні модифікації концепту війна в текстових просторах братів Тютюнників // Філологічні науки. 2016. № 23. С. 111 – 118
6. Василенко Д. Метонімія як креативний засіб збагачення англійської мови військової сфери // Наукові записки Кіровоградського держ. пед. ун-ту. 2009. № 81 (1). С. 64 – 67.
7. Вигівський В. Структурно-семантичні особливості англомовних військових омофраз // Науковий вісник Східноєвропейського нац. ун-ту. 2013. № 19 (268). С. 59 – 64.
8. Гончаренко Е. П. Терміни, що описують тероризм (на матеріалі англомовних онлайн-ресурсів: The Guardian, BBC, CNN, Irish Central тощо) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. 2017. Вип. 26 (2). С. 100 – 104.
9. Гуменна І. І. Асоціативно-експресивні засоби англійського масмедійного дискурсу // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. 2014. № 4. С. 46 – 56.

10. Дем'янчук Ю. І. Методи виділення колокацій із військових термінологічних сполучень НАТО // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. 2016. № 10. С. 33 – 38.
11. Добросклонская Т.Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ: современная английская медиаречь: учеб. пособие. — М.: Флинта: Наука, 2008. – 264 с
12. Жулавська О. О. Повсякденне поняття тероризм у сучасному британському газетному дискурсі // Мова і культура. 2011. Вип. 14. т. 1. С. 210 – 216.
13. Зайцева М. О. Особливості перекладу термінів у текстах на військову тематику // Науковий часопис нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов. 2013. Вип. 10. С. 96 – 102.
14. Зарницький А. В. Вербалізація збройного конфлікту в англomовному медіадискурсі // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. 2018. Вип. 32 (3). С. 45 – 47
15. Казакова Т. А. Практические основы перевода. Санкт-Петербург, 2001. 320с.
16. Касавин И. Т. Текст. Дискурс. Контекст. Введение в социальную эпистемологию языка. Москва: Канон+, 2008. 544 с.
17. Кирилюк О. Суспільно-політичні неологізми як віддзеркалення мовної картини воєнного протистояння // Наукові записки НАУКМА. 2018. Т. 1. С. 58 –62.
18. Коваленко А. О. Стратегії перекладу текстів дискурсу мас культури // Наукові записки Ніжинського держ. ун-ту. 2013. Кн. 3. С. 174 – 178.
19. Коваленко Р. В. Метафоричне втілення концепту war в англomовній пресі // Нова філологія. 2014. № 61. С. 35 – 39.

20. Ковальова В. Калькування як засіб творення нових військових терміноодиниць (на матеріалі німецьких військових текстів) // Мовні і концептуальні картини світу. 2013. № 2 (44). С. 180 – 186.
21. Колесник О. С. Концепт війна в аспекті лінгвосеміотики та лінгвокультурології // Мовні і концептуальні картини світу. 2014. № 48. С. 216 – 230.
22. Кубрякова Е.С. Язык и знание. Роль языка в познании мира / Е.С. Кубрякова. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 560 с.
23. Лощенова І. Ф. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу // Наукові записки Ніжинського держ. унту. 2014. № 3. С. 102 – 105.
24. Лукіянчук Ю. Структурні типи чотирикомпонентних військових термінів та їх переклад // Південний архів. 2017. № 71. С. 182 – 185.
25. Ляпин С. Х. Концептологія: к становленію. Сборник научных трудов № 3 1997. С. 11—35
26. Максименко О. В. Медійний переклад в умовах інформаційної війни // Мовні і концептуальні картини світу. 2014. № 50 (2). С. 29 – 34.
27. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови: підруч. За ред. Л. І. Мацько. Київ: Вища шк., 2003. 462 с.
28. Медвідь О. М. Лінгвопрагматичні особливості перекладу бізнес- та військової термінології в політичних промовах Філологічні трактати. 2017.Т.9, №2. С. 62 – 68.
29. Михальова К. І. Метонімія іменників в статтях військової тематики (на матеріалі англ, нім, укр. та рос. мов) // Нова філологія. 2014. № 63. С. 160 – 166.
30. Мілова О. Є. Скорочення як характерна риса військового тексту і шляхи їх перекладу // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. 2018. Вип. 32 (2). С. 172 – 174.

31. Мунтян Л. В. Вербальне вираження концепту war в сучасному дискурсі масмедіа // Наукові записки Вінницького держ. пед. ун-ту. 2017. № 24. С. 107 – 113.
32. Навагіна А., Кондратенко А. Актуальні проблеми перекладу сучасних науково-технічних текстів. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи: матеріали II Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф.. Полтава: ПолтНТУ, 2016. С. 305–308.
33. Нікіфорова О. Перекладознавчий аналіз лексичної структури текстів військово-політичної тематики // Науковий вісник Ужгородського ун-ту. 2017. № 1 (37). С. 24 – 28.
34. Опарина Е. О. Концептуальная метафора. Метафора в языке и тексте. Наука, 1988. С. 65—77.
35. Паршин А. Теория и практика перевода. URL: <http://teneta.rinet.ru/rus/pelparshin-andteoria-i-praktika-perevoda.htm>
36. Погонєць В. В. Інноваційні номінації терористичних угруповань та антитерористичних організацій в англійській мові // Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. 2018. № 1. С. 89 – 94.
37. Погонєць В. В. Нова фразеологія англійської мови військової сфери // Філологічні трактати. 2017. Т. 9. № 1. С. 80 – 85.
38. Погонєць В. В. Номінації та характеристика сучасних військових конфліктів в англійській мові // Нова філологія. 2017. № 69. С. 168 – 172.
39. Погонєць В. В. Новітні скорочення військової сфери англійської мови: структурно-семантична характеристика // Нова філологія. 2017. № 71. С. 92 –96.
40. Приходько А. Н.П Концепты и концептосистемы / А. Н. Приходько. – Днепропетровск: Белая Е. А., 2013. – 307 с

41. Ришкова О. П. Застосування маніпуляційних стратегій для вербалізації концепту тероризм у сучасній англійській мові // Проблеми загального і слов'янського мовознавства. 2010. т. 18. № 16 (11). С. 294 – 299.
42. Сібрук А., Барабаш О. Сучасний український науковий дискурс у мовознавчих працях. Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. 2019. № 40. С. 39–44.
43. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля, 2008. 712 с.
44. Семенюк Л. В. Псевдо-евфемія воєнного та політичного характеру у сучасній англійській мові // Наукові праці Кам'янець-Подільського нац. ун-ту. 2010. Вип. 22 (2). С. 131 – 134.
45. Скрипник М. В. Мілітарна метафора як один із засобів вербалізації концепту Україна в російських ЗМІ // Мова і культура. 2013. Вип. 16. т. 1 (163). С. 172 – 178.
46. Стаднік І. О. До проблеми відображення своєрідності мовної картини світу військової сфери (на матеріалі англійської та української мов) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. 2014. Вип. 10 (2). С. 107 – 110.
47. Стаднік І. О. Хронотоп і його роль у розкритті концепту war / війна в поетичному дискурсі: перекладознавчий аспект // Науковий часопис нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов. 2015. Вип. 13. С. 175 – 182.
48. Степанов В. Н. Об энтропии понятия «концепт» в современной лингвистике / В.Н. Степанов, О.А. Кириак // Иностранные языки в высшей школе. Научный журнал, 2009. – Выпуск 3 (10). – С. 34—41
49. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація. Київ: НАДУ, 2008. 184 с.

50. Тхір М. Б. Лексико-семантична репрезентація теми «війна» в політичних промовах Б.Обами // Наукові записки Ніжинського держ. ун-ту. 2013. Кн. 3. С. 226 – 228.
51. Храбан Т. Є. Дослідження концепту за допомогою використання фреймовослотової моделі (на прикладі концепту війна) // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. 2015. № 27. С. 449 – 456.
52. Четверікова О. Р. Лінгвістичні та перекладацькі відмінності термінів і аббревіатур воєнної тематики // Одеський лінгвістичний вісник. 2017. № 9. С. 124 – 128.
53. Янковець О. В. Англійська прикордонна термінологія: лексикосемантичний аналіз та особливості вживання // Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. 2018. № 1. С. 119 – 123.
54. Янчук С. Я. Теорія військового перекладу в Україні: стан, проблеми, перспективи // Мовні і концептуальні картини світу. 2013. № 43 (4). С. 328 – 335.
55. Catford J.C. A Linguistic Theory of Translation: An Essay in Applied Linguistics. L., 1965.
56. Hamilton R. Precision guided munitions and the new era of warfare // Air Power Studies Centre. Royal Australian Air Force, 2009. 120 p
57. Hoffman Frank G. Hybrid warfare and challenges. JFQ: Joint Force Quarterly. 2009. С. 34 — 48.
58. Langacker R. W. Foundations of cognitive grammar. Theoretical prerequisites. Stanford: CA, 1987. 540 p.
59. Newman A. Translation Equivalence: Nature / Ed. R.E. Asher, J.M.Y. Simpson. The Encyclopedia of Language and Linguistics. Oxford & N.Y.: Pergamon Press, 1994. 125 p.
60. Newmark P. Approaches to Translation / Peter Newmark. Oxford: Pergamon Press, 2000. 200 p.

61. Peacocke Ch. Proper names, reference, and rigid designation. In: *Meaning, Reference, and Necessity* (S. Blackburn (ed.)). Cambridge, 2002. 251 p.
62. Schiffrin D. *Approaches to discourse*. Oxford : Blackwell, 1994. 470 p.
63. Shishkova D.D. Lexical and syntactic peculiarities of newspaper article // *Linguistic Bulletin*, 2015. № 337. Fri. 04. Sep. 2015. P. 44—50
64. Smith B. *Beyond Concepts: Ontology as Reality Representation*. URL: <http://ontology.buffalo.edu/bfo/BeyondConcepts.pdf>
65. Sweetser E. *From etymology to pragmatics: metaphorical and cultural aspects of semantic structure* / E. Sweetser. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 174 p
66. Swales J. *Genre Analysis: English in Academic and Research Settings*. Cambridge University Press, 1990. 272 p.
67. Touri G. *In Search of a Theory of Translation*. Tel Aviv: Porter Institute, 1980. 220 p.
68. Van Dijk T. A. *Discourse and Manipulation* / T.A. Van Dijk // *Discourse and Society*. 2006. Vol.17 (3). P. 359 — 383.
69. Zhulavska O. Translation Transformations in the Interpretation Process of Nominations Representing the Concept Terrorism (Based on British and Ukrainian Newspaper Discourse) // *Філологічні трактати*. 2017. Т. 9. № 2. С. 50 – 54.
70. Weinreich U. *On the semantic structure of language* // Greenberg J.H. (ed.) *Universals of language*. Cambridge (Mass.), 1999. P. 176

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

71. (АУС) — М.І. Балла Англійсько-український словник/ Близько 120 000 слів. Київ: Освіта, 1996. Т. 1. 752 с.
72. (НРЛФАУС) — Зацний Ю. А. Нова розмовна лексика і фразеологія: Англоукраїнський словник / Ю.А. Зацний, А.В. Янков. Вінниця: Нова Книга, 2010. 224 с.
73. (СНАУ) — Зацний Ю. А. Словник неологізмів англо-український. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття. Вінниця: Нова Книга, 2008. 360 с.
74. (АРВС) — Судзиловский Г. А. Англо-русский военный словарь. М: Военное изд-во Министерства обороны СССР, 1968. 1062 с.
75. (DMT) — Bowyer R. Dictionary of Military Terms. Bloomsbury, Macmillan, 2009. 262 p.
76. (CDAE) — Cambridge Dictionary of American English / [Sidney I. Landau]. New York : Cambridge University Press, 2008. 1068 p.
77. (AFWP) — Dickson P. War Slang. American Fighting Words and Phrases from the Civil War to the Gulf War. New York, London, Toronto, Sydney, Tokyo, Singapore, Pocket Books, 1999. 403 p
78. (LDCE) — Longman Dictionary of Contemporary English. L: Longman, 2009. 1950.
79. (OED) — Online Etymology Dictionary. URL: www.etymonline.com/index.php
80. (OED) — Oxford English Dictionary. URL: <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/war> searchDictCode=all
81. (AHDEL) — The American Heritage Dictionary of the English Language. Boston and New York: Houghton Mifflin, 2000. 2112 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

(PD) — The Press Democrat. Santa Rosa, California. Monday, December 30, 2015. 22 p.

(BN) — BBC News, 2014. URL: <https://www.bbc.com/news/world>

(TG) — The Guardian. Oct. 20, 2015. 20 p.

(MP) — The Monthly Packet, 2016. № 5. 34 p.

(IBD) — Investor's Business Daily, 2006. June 23

ДОДАТОК

Список перекладених мовних засобів концепту ГІБРИДНА ВІЙНА

<p>1. As if starving and killing the population were not enough, on direct orders from the Israeli Prime Minister as part of Israel's campaign of collective punishment against the residents of the Gaza Strip, Israeli occupying forces have now begun <u>psychological warfare</u></p>	<p>Але мордування людей голодом і бідність, можливо, було недостатніми, і за прямим наказом прем'єр-міністра Ізраїлю окупаційні сили розпочали <u>психологічну війну</u> в рамках кампанії з колективного покарання населення сектора Газа.</p>
<p>2. Germany has immediately thrown <u>million army</u> on the Western front..</p>	<p>Німеччина негайно перекинула <u>мільйонну армію</u> на Західний фронт..</p>
<p>3. <u>Occupation and annexation</u> of territory by force cannot be accepted as a point of departure for peaceful solutions.</p>	<p><u>Окупація та анексія</u> території силою не можуть бути прийняті в якості поштовху для мирних рішень.</p>
<p>4. Scientists have discovered a biological mechanism to resolve conflicts and social <u>aggression</u>.</p>	<p>Вчені відкрили біологічний механізм вирішення конфліктів і соціальної <u>агресії</u>.</p>
<p>5. In reaction to the UN's peacekeeping mission (MONUSCO's) announcement on the enforcement of a security zone and call <u>for disarmamen</u></p>	<p>Реакцією на заяву миротворчої місії ООН (МООНСДРК) оголосили про введення зони безпеки і заклик <u>до роззброєння</u></p>
<p>6. It seeks to substitute negotiation and debate for economic <u>warfare</u>.</p>	<p>6. Це прагне замінити економічну війну переговорами і дебатами.</p>
<p>7. In order to succeed, <u>R2P</u> should be</p>	<p>Щоб досягти успіху, до R2P (право</p>

<p>approached as a concept aimed at promoting cooperation for peace and prosperity through consensual preventive measures.</p>	<p>на захист) слід підходити як до концепції, спрямованої на сприяння співпраці заради миру і процвітання за допомогою узгоджених превентивних заходів.</p>
<p>8. A unique experience that no <u>RPG</u> lover should miss.</p>	<p>Унікальний досвід, який не повинен пропустити жоден любитель <u>протитанкових гранатометів</u>.</p>
<p>9. A key concern is the so-called operational debriefing, which is an initial inquiry overseen by the <u>IDF</u> unit commander involved in the incident soon after it took place.</p>	<p>Ключовою проблемою є так званий оперативний розбір польотів, який представляє собою початкове розслідування, проведене командиром підрозділу ЦАХАЛА, який брав участь в інциденті, незабаром після того, як він стався.</p>
<p>10. These <u>RDs</u> submitted that individualised agreement should be negotiated with each RD.</p>	<p>Ці депозитні банки заявили, що з кожним періодичним депозитом слід заключити індивідуальну угоду.</p>
<p>11. Video footage was posted online reportedly showing a captured government <u>BMP-1</u>, being used in Homs by the FSA's forces.</p>	<p>В Інтернеті був опублікований відеозапис, на якому, як повідомляється, відображена захоплена урядова <u>БМП-1</u>, використовувана в Хомсі силами ССА.</p>
<p>12. <u>1 x 4.2 MORTAR</u> (ground mounted)</p>	<p><u>1 міномет x 4,2</u> (встановлений на</p>

has been reduced by severing.	Землі) був зменшений шляхом відсікання.
13. A base station transmits a generic spread-spectrum signal and an <u>APC</u> information-data signal.	Базова станція передає загальний сигнал з розширеним спектром і необхідним <u>сигналом використання інформації</u> .
14. It is reported that there is a growing reliance on <u>State-sponsored gangs</u> to break up meetings and rallies of government critics.	Повідомляється, що для розгону зборів і мітингів критиків уряду все більше покладаються на <u>спонсоровані державою банди</u> .
15. We have tasked the work on <u>hybrid warfare</u> to be reviewed alongside the implementation of the Readiness Action Plan.	Ми доручили переглянути роботу по <u>гібридній війні</u> поряд з реалізацією плану дій щодо забезпечення готовності.
16. Those countries supporting the United States in the <u>war on terror</u> should be congratulated.	Слід привітати ті країни, які підтримують Сполучені Штати в <u>війні з тероризмом</u> .
17. Oral statement: right to self-determination and preventive war against the <u>axis of evil</u> .	Усна заява: право на самовизначення та превентивна війна проти <u>осі зла</u> .
18. The brutal Bush/Cheney " <u>shock and awe</u> " rhetoric has given way to Obama's sonorous "humanitarian" banalities, but the fundamentals remain unchanged.	Жорстока риторика " <u>шоку і благоговіння</u> " Буша / Чейні поступилася місцем звучним "гуманітарним" банальностям Обами, але основні принципи залишаються

	незмінними.
19. Based on National Defence's assessments, <u>the mine-resistant vehicle</u> it bought (the RG-31) is saving lives	За оцінками Національної оборони, куплена нею <u>протимінна машина</u> (RG-31) рятує життя
20. Hearing this, the commander rushed forward <u>to join battle</u> out of fright, and his troops followed him.	Почувши це, командир від переляку кинувся вперед, щоб <u>вступити в бій</u> , і його війська пішли за ним.
21. An alternative nonbinding measure, sponsored by Carl Levin, ranking Democrat on the Senate Armed Services Committee, calling on the president to begin 'redeploying' troops this year (an idea Republican Sen. Mitch McConnell wryly described as ' <u>cut and jog</u> ') lost 60 to 39.	Альтернативний <u>необов'язковий</u> захід, спонсорований Карлом Левіном, високоставленим демократом Комітету збройних сил Сенату, який закликає президента розпочати " <u>передислокацію</u> " військ цього року (ідея сенатора республіканця Дж.Мітч Макконнелл, описаного як " <u>різкий і боягузливий</u> ") програв з рахунком 60: 39.
22. If someone <u>draws first blood</u> in a game or conflict, they are the first to score or succeed.	Якщо хтось <u>проливає першу кров</u> у грі або конфлікті, він першим забиває гол або домагається успіху.
23. Following the meeting, Secretary General Stoltenberg called on the Taliban <u>to lay down arms</u> and come to the negotiating table.	За підсумками зустрічі Генеральний секретар Столтенберг закликав талібів <u>скласти зброю</u> і сісти за стіл переговорів.
24. Increasingly naval strategy has been	Все частіше морська стратегія

merged with general strategy involving land and <u>air warfare</u> .	поєднується із загальною стратегією, що включає наземий та <u>повітряний воєнний простір</u> .
25. It demanded that the russian federation immediately cease its <u>information war</u> and restore constructive and predictable relations with Ukraine.	Він зажадав, щоб Російська Федерація негайно припинила свою <u>інформаційну війну</u> і відновила конструктивні і передбачувані відносини з Україною.
26. Reconsider travel to russia due to <u>terrorism</u> and harassment.	Подумайте над відміною поїздки в росію через тероризм і переслідувань.
27. The German government observes with deep concern the actions of the Romanian <u>government</u> under Prime Minister Ponta.	Уряд Німеччини з глибокою стурбованістю спостерігає за діями <u>румунського уряду</u> на чолі з прем'єр-міністром Понтою.
28. The ground for application of sanctions is not so much the fact of international <u>violation</u> , as failure to comply with international obligations for mitigation of consequences of the <u>mass violation</u> .	Підставою для застосування санкцій є не стільки факт міжнародного порушення, скільки недотримання міжнародних зобов'язань щодо пом'якшення наслідків масового порушення.
29. The Taliban is another hybrid group which specialises in both organised <u>crime</u> and terror.	Талібан-це ще одне гібридне угруповання, яке спеціалізується як на організованій <u>злочинності</u> , так і на тероризмі.
30. "The russian federation is	"Російська Федерація продовжує

<p>continuing to wage an <u>information war</u> against Ukraine with the aim of justifying its illegal actions on the territory of a sovereign state."</p>	<p><u>вести інформаційну війну</u> проти України з метою виправдання своїх незаконних дій на території суверенної держави".</p>
<p>31. A miscalculation in Eastern Ukraine could tug Europe towards a new <u>cold war</u>.</p>	<p>Прорахунок на Сході України може підштовхнути Європу до нової <u>холодної війни</u>.</p>
<p>32. <u>The Bush administration</u> apparently hoped to turn Ukraine into an American ally, pulling it into the U.S. geopolitical orbit.</p>	<p><u>Адміністрація Буша</u>, очевидно, сподівалася перетворити Україну на американського союзника, втягнувши її в геополітичну орбіту США.</p>
<p>33. Today's elections are thus not merely "sham" elections – they are a <u>calculated diversion</u>, designed to throw a wrench in the peace process and prolong the suffering of the Syrian people.</p>	<p>Таким чином, сьогоднішні вибори є не просто "фіктивними" виборами-це <u>продумана диверсія</u>, покликана підірвати мирний процес і продовжити страждання сирійського народу.</p>
<p>34. It is a significant document which provides us with <u>an effective anti terrorism mechanism</u> and defines the obligations of every country in the global war against that evil.</p>	<p>Це важливий документ, який надає нам <u>ефективний механізм боротьби з тероризмом</u> і визначає зобов'язання кожної країни в глобальній війні з цим злом.</p>
<p>35. They must stop the big drug and people flows, or I will stop their <u>cash cow</u>, NAFTA.</p>	<p>Вони повинні зупинити великі потоки наркотиків і людей, або я зупиню їх <u>грошові потоки</u>, НАФТА.</p>

<p>36. During those wars, one of the preferred weapons often used by <u>official armies</u> and <u>by irregular forces</u> were anti-personnel landmines.</p>	<p>Під час цих воєн одним з бажаних видів зброї, часто використовуваних офіційними арміями і <u>нерегулярними формуваннями</u>, були протипіхотні наземні міни.</p>
<p>37. In 2015, the russian research agency Medialogiya rated Krym. Realii the second most quoted news resource in Crimea, outranking high-profile <u>Kremlin media mouthpieces</u> RIA-News-Crimea and the First Crimean TV channel.</p>	<p>У 2015 році російське дослідницьке агентство "Медіалогія" склало рейтинг новин Криму. "Реалії" - другий за цитованістю новинний ресурс в Криму, випереджаючий <u>високопоставлених представників кремлівських ЗМІ</u> РІА- Новини-Крим і перший Кримський телеканал.</p>
<p>38. <u>The EU and the US</u> are sometimes accused of practicing double standards.</p>	<p><u>ЄС та США</u> іноді звинувачуються у застосуванні подвійних стандартів.</p>
<p>39. The heaviest and most violent crimes are often used in the <u>information war</u>.</p>	<p>Найтяжчі і жорстокі злочини часто використовуються в <u>інформаційній війні</u>.</p>
<p>40. The importance of <u>peace</u> for the enjoyment of human rights in areas of guerilla activities and military counter-insurgency operations cannot be overemphasized.</p>	<p>Важливість <u>миру</u> для забезпечення прав людини в районах партизанської діяльності і військових операцій по боротьбі з повстанцями важко переоцінити.</p>
<p>41. With this in mind, the rf's new "<u>territorial acquisitions</u>" would become</p>	<p>З урахуванням цього нові "<u>територіальні придбання</u>" РФ</p>

<p>a continuous <u>zone of conflict</u>, which would not allow them to be effectively used to ensure communication with the Crimea.</p>	<p>перетворилися б на <u>безперервну зону конфлікту</u>, що не дозволило б ефективно використовувати їх для забезпечення зв'язку з Кримом.</p>
<p>42. Many of the foreign leaders in our <u>alliance</u> meet with putin, most certainly, the Europeans do.</p>	<p>Багато іноземних лідерів у нашому <u>альянсі</u> зустрічаються з Путіним, і, безумовно, європейці зустрічаються.</p>
<p>43. <u>Land mine victims</u> being helped at the Red Cross rehab center being run by Alberto Cairo</p>	<p>Жертвам наземних мін надають допомогу в реабілітаційному центрі Червоного Хреста, яким керує Альберто Каїро</p>
<p>44. Like today's <u>military drones</u> today, unmanned, long endurance aircraft systems will be able to perform strikes without putting as many lives at risk.</p>	<p>Подібно сучасним <u>військовим безпілотним літальним апаратам</u>, безпілотні авіаційні системи з тривалим терміном служби зможуть наносити удари, не піддаючи ризику стільки життів.</p>
<p>45. Unpowered munitions not fired from a gun are called bombs whether guided or not; unpowered, guided munitions are known as guided bombs or <u>smart bombs</u>.</p>	<p>Некеровані боєприпаси не випущені з наземної зброї, називаються бомбами, незалежно від того, керовані вони чи ні; боєприпаси які можна керувати відомі як керовані бомби або "розумні бомби".</p>
<p>46. The Use of <u>information weapons</u> can be mapped using the most terrible</p>	<p>Застосування <u>інформаційної зброї</u> може бути використано з метою</p>

weapons of mass destruction.	залякування використанням найстрашнішого зброї масового знищення.
47. Opponents argue that the agreement will encourage China and russia to beef up their militaries and trigger a global arms race.	Опоненти стверджують, що угода спонукає Китай і Росію посилити свої збройні сили і спровокує глобальну <u>гонку озброєнь</u> .
48. Regrettably, by the time this building was completed, the organization it had been built to accommodate had been unable to prevent <u>the descent into global war</u> .	На жаль, до того часу, коли ця будівля була завершена, організація, для розміщення якої вона була побудована, не змогла запобігти <u>втягнення до глобальної війни</u> .
49. The victim, Ian masefield, had an I.D. Badge from ascalon securities' cyber <u>warfare division</u> .	Жертва, Ян Мейсфілд, мала ідентифікаційний значок <u>відділу кібербезпеки</u> .
50. Dying for your country was the most <u>noble thing</u> that any young men could do.	Померти за свою країну було самим <u>шляхетним вчинком</u> , який міг зробити будь-який молодий чоловік.
51. By definition, <u>hybrid warfare</u> combines conventional and unconventional means.	За визначенням, <u>гібридна війна</u> поєднує в собі звичайні і нетрадиційні засоби.
52. Participating in <u>military operations</u> abroad can be illegal.	Участь у <u>воєнних операціях</u> за кордоном може бути незаконним.
53. An <u>armed conflict</u> can be an	<u>Збройний конфлікт</u> може бути

international armed conflict or an internal armed conflict.	міжнародним збройним конфліктом або внутрішнім збройним конфліктом.
54. The previously flourishing empire fell apart in the 11th century BC due to <u>external attacks and internal</u> political and economic problems.	Раніше процвітаюча імперія розпалася в 11 столітті до нашої ери через <u>зовнішні напади і внутрішні</u> політичні та економічні проблеми.
55. Military experts said that the destruction of the crimean bridge <u>military strike</u> on the part of Ukraine is almost impossible.	Військові експерти заявили, що руйнування Кримського мосту <u>військовим ударом</u> з боку України практично неможливо.
56. As the designers were planning, not only had the airplane to be high-speed, but also very maneuverable, so as to be resistant to the <u>hostile fire</u> .	За задумом конструкторів, літак повинен був бути не тільки швидкісним, але і дуже маневреним, щоб бути стійким до <u>ворожого вогню</u> .
57. Iraqis know their people, they know their language and they know their culture, and they know who the <u>terrorists</u> are.	Іракці знають свій народ, вони знають свою мову, вони знають свою культуру, і вони знають, хто такі <u>терористи</u> .
58. The Zone police used <u>tear gas</u> and fire hoses to drive off the demonstrators.	Поліція сектору газа застосувала сльозогінний газ і пожежні шланги, щоб відігнати демонстрантів.
59. Traditional authority is common in many preindustrial societies, where	В.з.(т.) є загальноприйнятою в багатьох доіндустріальних

<p>tradition and custom are so important, but also in more modern monarchies (discussed shortly), where a king, queen, or prince <u>enjoys power</u> because she or he comes from a royal family.</p>	<p>суспільствах, де традиції та звичаї дійсно важливі, але притаманні й більш сучасним монархіям, де правитель (король, королева або князь) користується владою, оскільки походить із королівської родини.</p>
<p>60. They have raised the question of how Governments can protect their countries and citizens against <u>unconventional weapons and unconventional methods of warfare</u>, whether employed by State or non-State actors.</p>	<p>Вони змусили нас задуматися над питанням про те, яким чином уряди можуть захистити свої країни і своїх громадян від <u>нетрадиційних видів зброї і нетрадиційних методів ведення війни</u>, незалежно від того, застосовуються вони державними чи недержавними суб'єктами.</p>
<p>61. One of the most massive violations since the beginning of the occupation from russia and Ukraine are systematic violations of the right to <u>freedom of movement</u>.</p>	<p>Одні з наймасовіших порушень, що тривають з початку окупації з боку РФ частини України є саме системні порушення права на <u>свободу пересування</u>.</p>
<p>62. We are concerned at the <u>increase in attacks against journalists and media professionals</u>, including in russia.</p>	<p>Ми стурбовані <u>зростанням числа нападів на журналістів і працівників засобів масової інформації</u>, в тому числі в Росії.</p>
<p>63. As states and organizations come to understand better the importance of the Internet to their economic well-being, cost-benefit calculations of the utility of</p>	<p>Оскільки держави та організації стали краще розуміти важливість Інтернету для їх економічного добробуту, розрахунки витрат і <u>вигод</u></p>

<p><u>cyber warfare</u> may change, just as learning over time altered the understanding of the costs of <u>nuclear warfare</u>.</p>	<p><u>від доцільності кібервійни</u> можуть змінитися, так само як вивчення протягом довгого часу змінило розуміння ціни наслідків <u>ядерної війни</u>.</p>
<p>64. It aims <u>to deal a blow</u> to Ukraine and many other members of the EU and NATO.</p>	<p>Його мета - <u>завдати удару</u> по Україні і багатьом іншим членам ЄС і НАТО.</p>
<p>65. For example, the ports of major Australian cities could well <u>be bombed to hell</u> if United States warships carrying strategic nuclear weapons were in harbour.</p>	<p>Наприклад, порти великих австралійських міст могли б <u>бути бомбардованими</u>, якби військові кораблі Сполучених Штатів, що перевозять стратегічну ядерну зброю, опинилися б у гавані.</p>
<p>66. At the request of the president of the russian federation, Mr. vladimir putin, one special operation to establish the whereabouts and to arrest members of illegal <u>military groups</u> is not conducted without the participation of a procurator.</p>	<p>На вимогу Президента російської федерації в.в.путіна жодна спецоперація по встановленню місцезнаходження та затриманню учасників незаконних <u>військових формувань</u> не проводиться без участі прокурора.</p>
<p>67. She also works with children who have <u>experienced trauma</u>.</p>	<p>Також працював із дітьми, які пережили <u>події, що завдають травми</u>.</p>
<p>68. The number of injuries or loss of life resulting from <u>unconventional warfare</u>, violence and insecurity remained very high.</p>	<p>Кількість людей, загиблих і поранених у результаті <u>нетрадиційної війни</u>, насильства та небезпеки залишається високою.</p>

<p>69. <u>Warning shots</u> aimed to prevent harm to either <u>innocent civilians</u> or the opposing force.</p>	<p>Використання <u>попереджувальних пострілів</u> призначене для запобігання вбивства <u>мирного населення</u> або сил противника.</p>
<p>70. Now Chavez is dead and Venezuela is experiencing many socio-economic chaos.</p>	<p>Зараз Чавеса вже немає в живих, а Венесуела відчуває безліч соціально-економічних проблем.</p>
<p>71. Military theorists today write about "<u>fourth generation warfare</u>" that sometimes has "no definable battlefields or fronts"; indeed, the distinction between civilian and military may disappear.</p>	<p>Військові теоретики сьогодні пишуть про «четвертому поколінні способів ведення війни», в яких іноді відсутнє поняття «фронт» і «поле бою», більше того, відмінність між цивільним і військовим може стиратися.</p>
<p>72. The heaviest and most violent crimes are often used in the <u>information war</u>.</p>	<p>«Найтяжчі і найбрутальніші злочини часто використовуються в <u>інформаційній війні</u>.</p>
<p>73. The <u>militia members</u> kept order and continued to march in <u>military columns</u>, <u>brandishing</u> home-made metal shields, with wooden clubs and axes over their shoulders.</p>	<p>Міліціонери тримали порядок і продовжували йти у <u>військових колонах</u>, <u>розмахуючи</u> саморобними металеві щитами, з дерев'яними палицями і сокирами на плечах.</p>
<p>74. If to take only such raw material, which goes directly on <u>manufacturing of a means of war</u>, and in this case, considering extreme development of military industry, the list will be rather</p>	<p>Якщо взяти тільки таку сировину, яка йде безпосередньо на <u>виготовлення засобів війни</u>, то і в цьому випадку, беручи до уваги надзвичайний розвиток військової індустрії, список</p>

wide.	буде вельми широким.
75. Terrorists, too, can exploit new <u>vulnerabilities in cyberspace</u> to engage in <u>asymmetrical warfare</u> .	Терористи також можуть використовувати нову <u>вразливість кіберпростору</u> для <u>партизанської війни</u> .
76. It's called "How to behave in the abduction and becoming <u>hostage to the terrorists</u> ."	Це називається «Як поводити себе, ставши <u>заручником терористів</u> ».
77. In addition to the one <u>commando captured alive</u> , we assume that three North Korean commandos remain at large.	Окрім одного з <u>диверсантів, який потрапив у полон</u> , ми вважаємо, що на волі залишаються ще троє північнокорейських диверсантів.
78. According the online edition of Asia Times Online, China creates a high-tech system of keeping <u>the space war, which includes missile and anti-satellite weapons, laser weapons, devices</u> , creating deliberate interference with the satellites, and military satellites	За даними гонконзького інтернет-видання Asia Times Online, Китай створює високотехнологічну систему ведення космічної війни, в яку входять ракетна протисупутникова зброя, лазерна зброя, пристрої, що створюють навмисні перешкоди супутникам, а також військові супутники.
79. The provocative actions of the Croat artillery against the civilian targets and the positions of the 11th Corps of the Serb Army of Krajina is coupled with propaganda activities in all media that <u>wage a psychological warfare</u> , which	Провокаційні дії хорватської артилерії проти цивільних об'єктів і позицій 11-го корпусу Сербської армії країни супроводжуються пропагандистською діяльністю всіх ЗМІ, веденням психологічної війни,

affects the Serb population and generates fear among them.	що негативно впливає на сербське населення та викликає у нього страх.
80. russia continues <u>to transfer military equipment</u> to regions along the border with Ukraine, and <u>shell Ukrainian service members</u> from its territory.	росія продовжує <u>перекидати військову техніку</u> до прикордонних з Україною районів, з її території далі <u>обстрілюють українських військових.</u>
81. They must halt all use of <u>cluster munitions</u> and stop <u>dropping unguided bombs</u> on civilian areas, said Philip Luther.	Вони мають зупинити будь-яке використання <u>касетних боєприпасів</u> і не допускати падіння <u>некерованих бомб</u> в областях з цивільним населенням», - сказав Філіп Лютер
82. In the morning of March 21 as it began to strike "Trojans" piloted by Thai <u>pilots mercenaries.</u>	З ранку 21 березня по них почали наносити удари «трояни» пілотовані тайськими <u>льотчиками-найманцями.</u>
83. We should not overlook this <u>asymmetrical warfare, propaganda and the dissemination of false news.</u>	Слід не забути про асиметричну війну: пропаганду, поширення фальшивих новин.
84. China is currently creating new <u>tactical nuclear weapons</u> meant for close-range battles.	Водночас, у Китаї розробляється нова <u>тактична ядерна зброя</u> , призначена для застосування у ближньому бої.
85. Situated in the shadow of the Berlin Wall, the districts of Kreuzberg and Neukölln were once the most remote <u>enclaves</u> of West Berlin.	Розташовані в тіні Берлінської стіни Кройцберг і Нойкельн колись були найбільш віддаленими анклавами Західного Берліна.
86. Conducting intensive psychological warfare offers plenty of scope - such as <u>artificial financial panics</u> (Bulgaria	Ведення інтенсивної психологічної війни пропонує безліч можливостей - таких, як <u>штучно створена фінансова</u>

again).	<u>паніка</u> (знову ж таки Болгарія).
87. Americans tended to see themselves as winners in the <u>Cold War</u> .	Тоді США можна було б вважати себе переможцем у " <u>холодній війні</u> ".
88. Of course, <u>civil war and irregular combatants</u> are not new, as even the traditional law of war recognizes.	Звичайно, <u>громадянські війни і нерегулярні військові формування</u> не нові, також як не завжди дотримуються і традиційні закони війни.
89. The <u>puppet army</u> resumed anti-DPRK psychological warfare, including broadcasting and the leaflet-scattering operation.	<u>Маріонеткова армія</u> відновила психологічну війну проти КНДР, включаючи операцію з трансляції та розповсюдження листівок.
90. Many of the States who were counted as ratifying it, were compelled to do so under duress of <u>military occupation</u> .	Багато штатів, що вважалися такими, що ратифікували її, були змушені зробити це під <u>загрозою військової окупації</u> .
91. As it for the most part comprises locals, it is ideally suited for <u>guerrilla warfare, sabotage, ambushes</u> .	Оскільки основу військ складають місцеві жителі, то вони ідеально підходять для <u>партизанської війни, диверсій та засідок</u> .
92. If we let that be challenged with impunity, then the <u>foundations of the international order</u> will start to erode and eventually crumble, and none of us can afford to let that happen.	Якщо ми дозволимо це залишити безкарно, тоді <u>основи міжнародного порядку</u> почнуть руйнуватися і врешті-решт зникнуть, і ніхто з нас не може дозволити цьому статися.
93. The committee's subpoena lists detailed documents and communications	Очікується, що у підданному комітеті будуть перераховані детальні

<p>Trump is expected to produce, including telephone records, text messages or any communications related to Jan. 6, 2021, including any exchanges with members of Congress and members of <u>militia or extremist groups</u> regarding Jan. 6.</p>	<p>документи та комунікації, які Трамп вироблятиме, включаючи телефонні записи, текстові повідомлення або будь-які повідомлення, пов'язані з 6 січня 2021 року, включаючи будь-які обміни з членами Конгресу та членами <u>міліційних або екстремістських груп</u> щодо 6 січня.</p>
<p>94. Even as the Defense Department shelves two nuclear weapons programs, <u>an arms race is brewing</u> with China and Russia.</p>	<p>Навіть коли Міністерство оборони запроваджує дві програми з ядерної зброї, <u>гонка озброєнь назриває</u> між Китаєм і Росією.</p>
<p>95. Defense Secretary Lloyd Austin confirmed the imminent <u>delivery of two anti-aircraft batteries</u> but quashed hopes on longer-range missiles Kyiv says it needs.</p>	<p>Міністр оборони Ллойд Остін підтвердив неминучу <u>доставку двох зенітних батарей</u>, але покладав надії на довгострокові поставки ракет які потрібні Києву.</p>
<p>96. The increased <u>flow of weapons</u> could help offset steep Russian weapons losses and provide precision-guided munitions like those used in strikes in Ukraine last week.</p>	<p>Збільшення <u>потоків зброї</u> може допомогти компенсувати великі втрати російської зброї і забезпечити точні боєприпаси, як ті, що використовувалися при ударах по Україні минулого тижня.</p>
<p>97. A pilot with the <u>Air Force's 53rd Weather Reconnaissance Squadron</u> recounts the most turbulent flight of his career.</p>	<p>Пілот <u>53-ї повітряної розвідувальної ескадрильї Weather</u> розповідає про найбурхливіший політ своєї кар'єри.</p>

<p>98. Military officials and lawmakers painted a grim picture of <u>recruiting efforts within the Defense Department</u>.</p>	<p>Військові чиновники і законодавці намалювали похмуру картину <u>залучення зусиль в оборонному департаменті</u>.</p>
<p>99. Biden delivered his speech on the threa to democracy as two Marines in dress blues stood in the background. Critics question the <u>presence of the Marines</u>.</p>	<p>Байден виголосив промову на тему «три до демократії», коли двоє морських піхотинців стояли на задньому плані. Критики ставлять під сумнів <u>присутність цих морських піхотинців</u>.</p>
<p>100. As the Biden administration works to free Brittney Griner from Russia, the Alkonis family hopes to get support for other <u>detained</u> Americans around the world.</p>	<p>Оскільки адміністрація Байдена працює на звільнення Брітні Грінер з Росії, сім'я Алконіс сподівається отримати підтримку інших <u>затриманих</u> американців по всьому світу.</p>

SUMMARY

Master Degree Thesis in Translation Studies under the title: “The concept of HYBRID WAR in modern English-language media discourse: linguistic, cognitive, and translation aspects”

Relevance of research. One of the most important types of language activity is translation, the mastery of which is necessary for the full-fledged work of representatives of various specialties. The translation of media texts of various topics is generally distinguished by a special vocabulary, a wide use of terminology, the presence of a significant number of phraseological combinations, abbreviations, abbreviations and conventional designations, metaphorical and metonymic expressions.

The linguistic-cognitive approach to solving the problem of military vocabulary research for the concept of HYBRID WAR is well studied. However, the peculiarities of the translation of texts of a specific media genre of the military sphere remain outside the attention of researchers. In the literature on the translation of military documents, one can find only separate comments on this issue. However, it is no less important to study the structural and semantic features of military texts in the aspect of translation, which is especially relevant at this stage of the development of military translation of English-language periodicals.

The problem such translation strategies is considered in the studies of modern scientists, such as V.M. Komissarov, O.V. Burda-Lassen, V.I. Karaban, Y.I. Ratsker. The following considered the concept of HYBRID WAR in their works - V. Belous, D. Vasylenko, J. Lakoff, L. Nelyubin, N. Schmidt, and others.

The relevance of this problem, the need to consider the translation conditions of the concept of HYBRID WAR in the media discourse of the English language determined the choice of the topic of my master's thesis: "The concept of HYBRID

WAR in the modern English-language media discourse: linguistic-cognitive and translational aspects."

The object of research is the concept of HYBRID WAR.

The subject of the research is linguistic-cognitive and translational aspects of the concept HYBRID WAR in the English-language media discourse.

The purpose of this study is to study the translational aspects of the concept HYBRID WAR in the English-language media discourse.

To achieve the goal, **the following tasks** are solved:

1. To analyze the essence of the concept and the concept of WAR in linguistics;
2. To study the peculiarities of English-language media discourse;
3. To analyze the structural-semantic and syntactic features of the linguistic means of the concept HYBRID WAR in the media discourse;
4. Investigate methods of reproduction of language means of the concept HYBRID WAR.

To achieve the goal, **research methods** were used in the work: theoretical research methods, comparative method, contextual-interpretive to clarify the features of the HYBRID WAR , descriptive and transformative analysis method.

The scientific novelty of the study lies in the fact that it comprehensively examines the means of verbalizing the concept of HYBRID WAR in modern newspaper discourse and ways of their reproduction in Ukrainian translations. A study of specific features of newspaper texts in the military field is being conducted.

The practical significance of the research is that the material analyzed and presented can be used in lectures on translation studies, linguistics, and stylistics.

The structure and scope of the work are determined by the purpose and main tasks of the research. The qualification work consists of **an introduction, three sections, conclusions, a list of used sources and appendices.**

The introduction substantiates the topicality of the thesis topic, formulates the aim, defines the main objectives, object, subject, scientific novelty of the obtained results, research methods, the practical significance of the obtained results, indicates the forms of testing and structure of work.

The first section of the Master Degree Thesis in Translation Studies under the title: “The concept of HYBRID WAR in modern English-language media discourse: linguistic, cognitive, and translation aspects” is devoted to the theoretical principles of studying the linguistic features of concept as well as identifying its main characteristics. The concept of WAR acts as a structural and meaningful unit of consciousness that accumulates naive ideas about war. The main characteristics of the concept are multidimensionality, integrity, universality, stability, sociocultural labeling and verbalization.

The second section of the Master Degree Thesis “The concept of HYBRID WAR in modern English-language media discourse: linguistic, cognitive, and translation aspects” is devoted to the analysis of linguistic aspects of the hybrid war concept in the english-speaking media discourse. The special attention is paid on structural-semantic features of the linguistic means for marking the concept of HYBRID WAR in the English-language media discourse and stylistic features of the concept HYBRID WAR in the English media discourse.

The third section of the Master Degree Thesis “The concept of HYBRID WAR in modern English-language media discourse: linguistic, cognitive, and translation aspects” is devoted to the principles of ways of reproducing language tools for marking the concept of hybrid war in English media discourse. The special attention is paid on translation strategies for the reproduction of the concept HYBRID WAR and methods of equivalent reproduction of the concept HYBRID WAR in the English-language media discourse.

According to the grammatical function, military units can be divided into the following types: nominative (substantive, adjectival, adverbial) and verb. Among

the productive models of creation of nominative units, such models as N+N, Adj+N, N+Prep+N, N+Conj+N can be singled out.

The stylistic analysis of language units and the designation of the concept of HYBRID WAR showed that the concept of HYBRID WAR on the pages of English-language newspapers is characterized by an extensive nominative field. The means of its verbalization include units of different speech levels - lexical, phraseological, grammatical (morphological and syntactic), among which the main attention is paid to phraseological units, terms, neologisms, abbreviations, etc. The work highlights many trope constructions to denote the corresponding conceptualized concept, primarily metaphors, metaphorical epithets, metonyms, hyperboles, euphemisms, etc. Most of the language representatives of the HYBRID WAR concept are evaluatively marked, which ensures the expressiveness of military-themed newspaper texts.

The lexical (formal and lexical-semantic) **transformations** used when translating the verbalizers of the HYBRID WAR concept, selected from the texts of newspaper discourse, include: transcoding (transcription + transliteration), tracing, concretization, generalization, meaning, integral transformation. Lexical-grammatical transformations are represented by such substitutions as compression, decompression, antonymic translation, descriptive translation, and compensation. Grammatical translation transformations include grammatical substitutions as well as permutations, additions, and deletions.